

**Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Siedlcach
w 2014 roku**

Siedlce, maj 2015

Spis treści

I. Wstęp	4
II. Zadania z zakresu pomocy społecznej	5
1. Informacje ogólne	5
2. Klienci pomocy społecznej.....	6
3. Zadania własne gminy	11
3.1 Praca socjalna	14
3.2 Zasiłki okresowe	17
3.3 Zasiłki stałe	17
3.4 Opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne	18
3.5 Schronienie.....	18
3.6 Usługi opiekuńcze.....	18
3.7 Świadczenia realizowane w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	19
3.8 Zasiłki celowe	20
3.9 Sprawienie pogrzebu	20
3.10 Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt	21
4. Zadania zlecone gminy	22
4.1 Specjalistyczne usługi opiekuńcze	22
4.2 Środowiskowy Dom Samopomocy.....	22
4.3 Kierowanie do środowiskowych domów samopomocy	26
5. Zadania własne powiatu	26
5.1 Poradnictwo specjalistyczne i interwencja kryzysowa	27
5.2 Pomoc osobom usamodzielnianym, o których mowa w art. 88 ustawy o pomocy społecznej.....	28
6. Zlecenie realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej.....	28
III. Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej	34
1. Wspieranie rodziny	34
2. Piecza zastępcza.....	34
IV. Świadczenia rodzinne	35
1. Charakterystyka świadczeń rodzinnych	35
2. Realizacja świadczeń rodzinnych	38

V. Fundusz alimentacyjny	43
1. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego.....	43
2. Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych	44
VI. Miejski Zespół Interdyscyplinarny.....	46
VII. Zadania wynikające z innych ustaw	48
1. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności	48
2. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych	49
3. Potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych	53
VIII. Pozostała działalność.....	54
1. Nadzór nad jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej.....	54
2. Projekt „Stawiam na siebie!” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego	54
3. Prace społecznie użyteczne	58
4. Współpraca z organizacjami i instytucjami	60
IX. Kadra	62
X. Podsumowanie	64
Załącznik nr 1 Zestawienie wydatków budżetowych za lata 2013 – 2014	69
Załącznik nr 2 Zestawienie dochodów budżetowych za lata 2013 – 2014	75
Załącznik nr 3 Zestawienie wydatków poniesionych na realizację Projektu „Stawiam na siebie!” w latach 2013 – 2014.....	77

I. Wstęp

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Siedlcach jest jednostką organizacyjną Miasta Siedlce powołaną do realizacji zadań samorządu gminnego i powiatowego, w szczególności z zakresu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, pomocy osobom uprawnionym do alimentów, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych. Działalność Ośrodka finansowana jest ze środków budżetu miasta i budżetu państwa, a także ze środków finansowych pozyskiwanych z funduszy unijnych w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Zadania Ośrodka określają w szczególności następujące ustawy:

- ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 163);
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 332);
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 114);
- ustawa z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2012 r., poz. 1228 ze zm.);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 ze zm.);
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego (t. j. Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375 ze zm.);
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t. j. Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 ze zm.);
- ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t. j. Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 ze zm.);
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym (t. j. Dz. U. z 2011 r. Nr 43, poz. 225 ze zm.);
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 149 ze zm.);
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t. j. Dz. U. z 2014 r., poz. 1118 ze zm.);
- ustawa z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2013 r., poz. 267 ze zm.).

II. Zadania z zakresu pomocy społecznej

1. Informacje ogólne

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, która wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia ich niezbędnych potrzeb i usamodzielnienia. Celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Zadaniem pomocy społecznej jest także zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym, przez działania profilaktyczne (głównie pracę socjalną, poradnictwo, interwencję kryzysową).

Pomoc społeczna polega w szczególności na udzielaniu przewidzianych ustawą świadczeń (pieniężnych i niepieniężnych), pracy socjalnej, prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej, analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej, rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy.

Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej, współpracując w tym zakresie z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Świadczenia z pomocy społecznej przyznawane są na podstawie decyzji administracyjnej. Podstawą do wydania decyzji administracyjnej jest wywiad środowiskowy wraz z niezbędną dokumentacją. W 2014 roku wydano **11.497 decyzji administracyjnych** z zakresu pomocy społecznej, w tym:

- 11.162 decyzje z zakresu zadań własnych (w tym 491 decyzji odmownych),
- 335 decyzji z zakresu zadań zleconych (w tym 1 decyzja odmowna).

Od decyzji przysługuje prawo złożenia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Siedlcach za pośrednictwem Dyrektora Ośrodka. W 2014 roku do SKO przekazano odwołania w 40 sprawach. W 24 sprawach decyzja została utrzymana w mocy, 14 decyzji uchylono i sprawy zostały przekazane do ponownego rozpatrzenia, w 1 sprawie postępowanie odwoławcze zostało umorzone, w 1 sprawie stwierdzono niedopuszczalność odwołania.

2. Klienci pomocy społecznej

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje:

- 1) osobom posiadającym obywatelstwo polskie, mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) cudzoziemcom mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d lub w art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650 oraz z 2014 r. poz. 463 i 1004), lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej oraz w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany;
- 3) mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej oraz członkom ich rodzin, posiadającym prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, zgodnie z art. 8 ustawy o pomocy społecznej przysługuje **osobom i rodzinom, których miesięczny dochód netto nie przekracza** ustawowego kryterium dochodowego, które wynosi:

- dla osoby samotnie gospodarującej – **542,00 zł**;
- dla gospodarstw domowych wieloosobowych – **456,00 zł** na osobę w rodzinie,

przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z następujących powodów (określonych w art. 7 ww. ustawy):

- sieroctwa,
- bezdomności,
- bezrobocia,
- niepełnosprawności,
- długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- przemocy w rodzinie,
- potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi,
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,

- bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;
- trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego,
- alkoholizmu lub narkomanii,
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Należy zaznaczyć, że w większości rodzin objętych świadczeniami z pomocy społecznej współwystępuje kilka problemów.

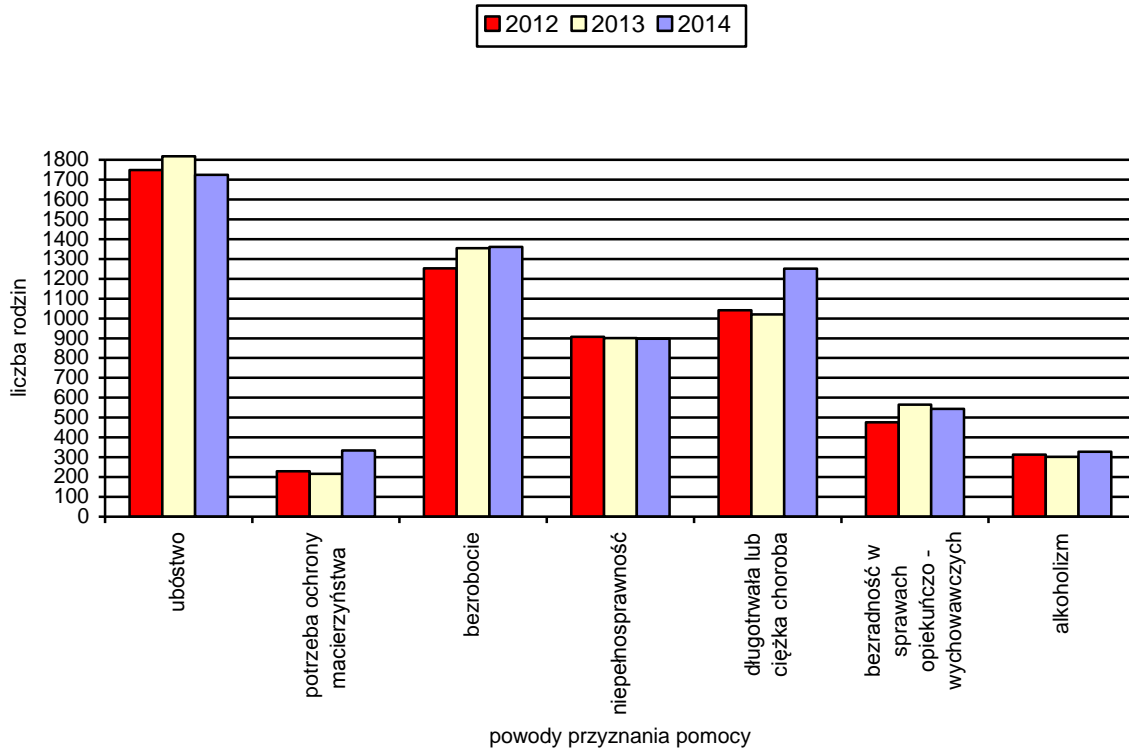
W 2014 r. świadczeniami z pomocy społecznej objęto 2.309 rodzin, 5.256 osób w tych rodzinach (w 2013 r. 2.552 rodziny, 5.906 osób w rodzinie, w 2012 r. 2.483 rodziny, 5.648 osób w rodzinie). W porównaniu do roku poprzedniego nastąpił spadek liczby rodzin o 9,52 %.

Tabela 1 Główne powody przyznawania pomocy społecznej przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Siedlcach w latach 2012 – 2014

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin*			Liczba osób w rodzinach		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014
Ubóstwo	1748	1817	1724	3699	4142	3894
Bezdomność	80	66	86	106	68	100
Potrzeba ochrony macierzyństwa	229	217	334	957	909	1473
Bezrobocie	1253	1354	1361	3106	3429	3450
Niepełnosprawność	907	901	897	1820	1861	1840
Długotrwała lub ciężka choroba	1041	1020	1251	2073	2061	2610
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	477	565	544	1697	2014	1950
Alkoholizm	313	302	327	558	582	596
Narkomania	18	15	11	24	28	12
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	43	56	72	65	78	127
Zdarzenie losowe	7	9	3	18	17	5

* w jednej rodzinie może występować kilka problemów

Dominujące powody przyznawania pomocy w latach 2012 - 2014

Głównym powodem przyznawania pomocy rodzinom w 2014 roku, podobnie jak w latach poprzednich, było **ubóstwo**. Poziom występowania ubóstwa w 2014 r. zmniejszył się o **5,12 %**. Czynnikiem mającym bezpośredni wpływ na poziom ubóstwa są w szczególności bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, uzależnienia, i te problemy, obok ubóstwa, są dominującymi wśród problemów rodzin ubiegających się o pomoc.

W 2014 roku pomocą społeczną z powodu **bezrobocia** objęto **1.361 rodzin**. Liczba ta utrzymała się na poziomie roku poprzedniego.

Problem **długotrwałej lub ciężkiej choroby** w 2014 roku stwierdzono w **1.251 rodzinach**. Nastąpił wzrost o **22,65 %** w porównaniu do roku ubiegłego.

Niepełnosprawność wystąpiła natomiast w **897 rodzinach**. Liczba ta utrzymała się na poziomie roku poprzedniego.

Niewielki spadek, bo o **3,72 %** nastąpił w odniesieniu do problemu **bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego**, który w 2014 roku został stwierdzony w **544 rodzinach**.

Potrzeba ochrony macierzyństwa była w 2014 roku powodem udzielenia pomocy społecznej w **334 rodzinach** (wzrost o **53,92 %**).

Poważnym, niejednokrotnie trudnym do zdiagnozowania, jest **problem alkoholizmu**. W 2014 roku stwierdzono go w **327 rodzinach**. W porównaniu do 2013 roku, nastąpił wzrost o **8,28 %**.

Strukturę rodzin objętych pomocą społeczną prezentuje poniższa tabela.

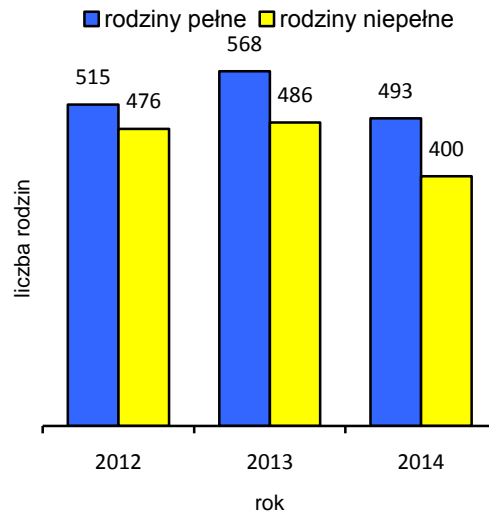
Tabela 2 Typy rodzin objętych pomocą społeczną*

Wyszczególnienie	Liczba rodzin					
	2012	%	2013	%	2014	%
Rodziny ogółem	2483	100	2552	100	2309	100
o liczbie osób w rodzinie 1	1200	48,33	1208	47,34	1100	47,64
2	385	15,51	384	15,05	372	16,11
3	340	13,69	356	13,95	307	13,3
4	296	11,92	330	12,93	297	12,86
5	163	6,56	170	6,66	153	6,63
6 i więcej	99	3,99	104	4,08	80	3,46
Rodziny z dziećmi ogółem	991	39,91	1054	41,30	893	38,67
o liczbie dzieci 1	373	15,02	392	15,36	363	15,72
2	354	14,26	376	14,73	318	13,77
3	170	6,85	187	7,33	138	5,98
4	54	2,17	62	2,43	50	2,17
5	22	0,89	22	0,86	18	0,78
6	10	0,4	8	0,31	3	0,13
7 i więcej	8	0,32	7	0,27	3	0,13
Rodziny niepełne ogółem	476	19,17	486	19,04	400	17,32
o liczbie dzieci 1	206	8,3	215	8,42	187	8,1
2	156	6,28	168	6,58	131	5,67
3	65	2,62	59	2,31	46	1,99
4 i więcej	49	1,97	44	1,72	36	1,56
Rodziny bez dzieci, o liczbie osób w rodzinie 2 i więcej	292	11,76	290	11,36	316	13,69

*w tabeli zawarto informację o liczbie rodzin i udziale poszczególnych grup i podgrup rodzin w ogólnej liczbie rodzin

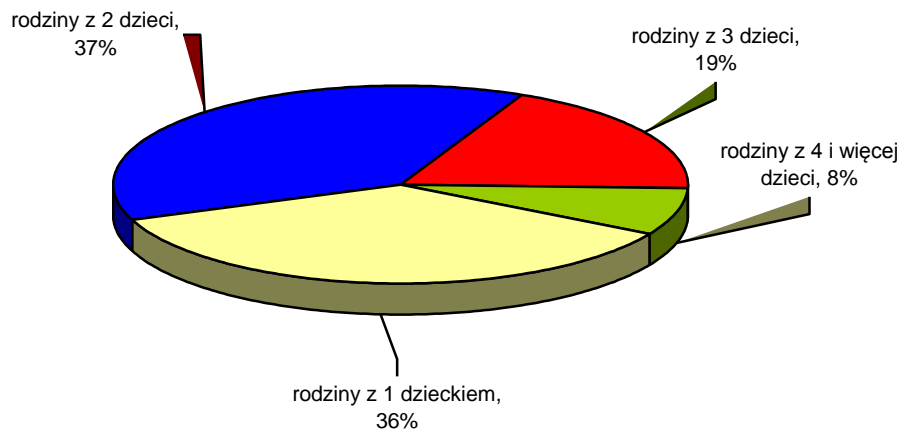
Największą grupę osób objętych pomocą społeczną stanowiły **osoby samotnie gospodarujące** (47,64 % ogółu rodzin). Grupa **rodzin z dziećmi** stanowiła w 2014 r. 38,67 % ogółu rodzin. W grupie rodzin z dziećmi znaczącą grupę (44,79 %) stanowiły **rodziny niepełne**. Kształtowanie się zjawiska w latach w latach 2012 – 2014 przedstawia wykres.

Rodziny z dziećmi korzystające z pomocy społecznej w latach 2012 - 2014

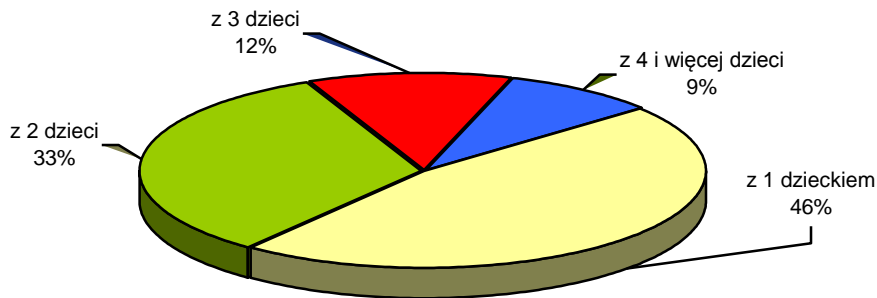

Strukturę rodzin z dziećmi (pełnych i niepełnych) korzystających z pomocy MOPR w 2014 roku ilustrują kolejne wykresy.

Rodziny pełne korzystające z pomocy społecznej w 2014 roku

Rodziny niepełne korzystające z pomocy społecznej w 2014 roku

3. Zadania własne gminy

Do zadań własnych gminy należy, m.in.:

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
- udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych oraz specjalnych zasiłków celowych;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;
- opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- praca socjalna;
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania;
- dożywianie dzieci;
- sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
- kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu.

Realizując zadania własne gminy, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Siedlcach w 2014 roku udzielił pomocy **2.122 rodzinom** (4.834 osobom w rodzinach). W porównaniu do 2013 roku, w którym pomocą objęto 2.365 rodzin (5.456 osób w rodzinach), nastąpił spadek o 10,27 %.

W tabeli nr 3 zawarto informacje na temat świadczeń pieniężnych i niepieniężnych realizowanych w ramach zadań własnych gminy w latach 2012 – 2014.

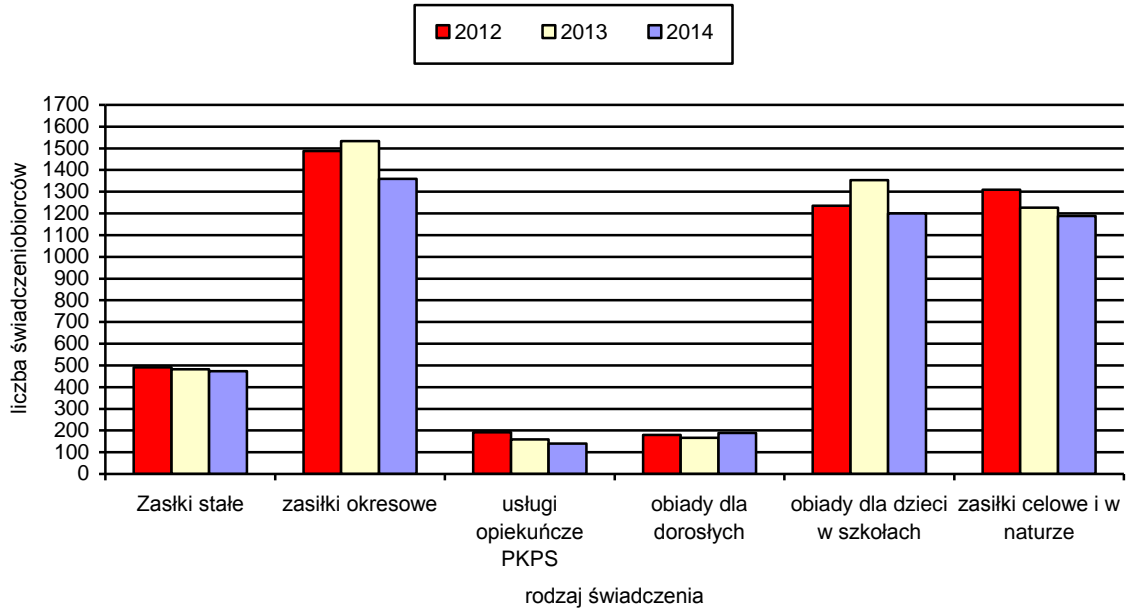
Tabela 3 Realizacja świadczeń w ramach zadań własnych gminy w latach 2012 – 2014

L.p.	Rodzaje świadczeń	Liczba osób, którym przyznano pomoc			Liczba świadczeń			Wydatki w zł		
		2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014
1.	zasiłki stałe	491	482	473	4.898	4.857	4.767	1.804.897	2.051.266	1.977.676
2.	zasiłki okresowe	1.487 rodzin	1.534 rodziny	1.360 rodzin	9.038	9.979	8.849	2.232.098	2.990.064	2.569.293
3.	schronienie (noclegownia PKPS,) ¹	54	59	51	9.691	9.936	8.494	280.000	279.995	165.000
4.	usługi opiekuńcze (świadczone przez PKPS)	191	159	140	75.478	53.299,5	44.220,5	903.721	723.037	598.016
5.	obiady dla najuboższych (dorosłych) (w Inst. Kofoeda)	180	166	189	22.887	22.652	24.516	126.976	108.502	128.146
	obiady dla dzieci w szkole i przedszkolu	1.235	1.353	1.200	144.568	165.231	130.870	540.146	565.771	426.797
6.	zasiłki celowe i w naturze (m.in. na dożywianie, opał, leki, odzież, bilet)	1.310 rodzin	1.226 rodzin	1.189 rodzin	2.798	2.705	2.699	1.030.251	839.036	878.943
7.	sprawienie pogrzebu	30	30	36	30	30	36	24.796	8.250	14.573
8.	odpłatność miasta za pobyt osób w dps na terenie innej gminy ²	45	54	57	458	555	610	965.431	1.302.704	1.502.964
9.	składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłek stały, niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu	450	430	398	4.423	4.265	4.016	153.260	169.639	155.966
10.	składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby objęte Indywidualnym programem Zatrudnienia Socjalnego w CIS, niepodlegające obowiązkowi ubezp. zdr. z innego tytułu	70	79	87	389	427	425	16.162	20.329	20.234

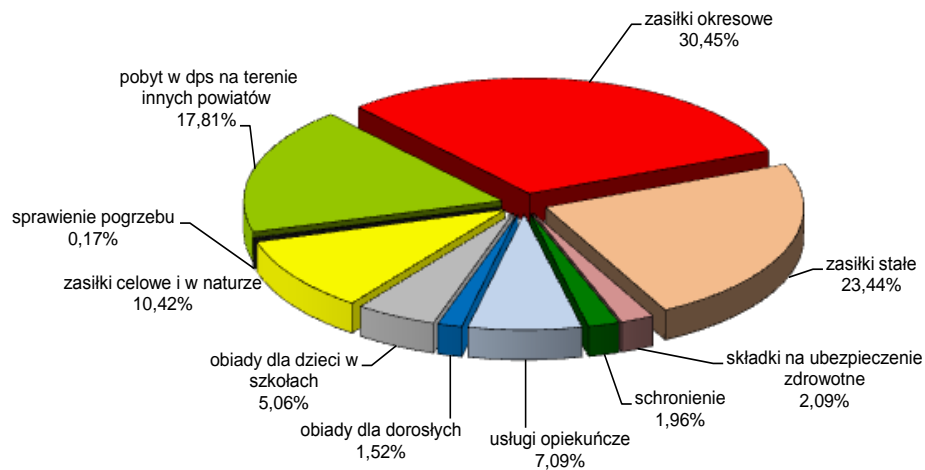
¹ spoza Siedlec: w 2012 r. - 6 osób, w 2013 r. - 7 osób, w 2014 r. - 2 osoby, których koszty pobytu refundowały gminy ostatniego miejsca zameldowania ich na pobyt stały,

² świadczenia liczone w miesiącach

Realizacja wybranych świadczeń pomocy społecznej w zakresie zadań własnych gminy w latach 2012 - 2014

Realizacja zadań własnych gminy w 2014 roku wg wydatków

Z zaprezentowanych danych wynika, że w okresie sprawozdawczym największa liczba świadczeniobiorców objęta została pomocą w formie zasiłku okresowego. Wydatki na realizację wypłat zasiłku stanowiły 30,45 % ogółu wydatków poniesionych na świadczenia pomocy społecznej realizowane w ramach zadań własnych gminy.

3.1 Praca socjalna

Praca socjalna jest podstawowym zadaniem pomocy społecznej realizowanym niezależnie lub równolegle z pozostałymi formami wsparcia i świadczeniami przyznawanymi klientom. Pomocą w formie pracy socjalnej objęci są praktycznie wszyscy klienci Ośrodka. Permanentnej pomocy w postaci pracy socjalnej udzielono natomiast **1.859 rodzinom** (w 2013 r. – 2.073 rodzinom, w 2012 r. – 1.583 rodzinom), w tym wyłącznie w postaci pracy socjalnej 167 rodzinom.

Praca socjalna ukierunkowana jest na pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu ich zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz tworzeniu warunków sprzyjających temu celowi. Bardzo często praca socjalna jest jedyną efektywną metodą dotarcia do klienta i udzielenia mu pomocy poprzez długotrwałe wsparcie. W pracy socjalnej niezbędne jest indywidualne podejście do każdej osoby, diagnoza jej potrzeb i możliwości oraz wypracowanie planu pomocy.

Działania podejmowane przez pracowników socjalnych w ramach pracy socjalnej można podzielić na następujące dziedziny:

- działania ukierunkowane na poprawę warunków materialnych – realizowane poprzez pomoc w uzyskaniu świadczeń emerytalno – rentowych, zasiłków rodzinnych, świadczeń alimentacyjnych, dodatku mieszkaniowego oraz informowanie o uprawnieniach i motywowanie do skorzystania z nich, a także pomoc w racjonalnym gospodarowaniu budżetem domowym, we właściwym hierarchizowaniu potrzeb (np. poprzez wspólne z klientem zakupy, planowanie wydatków);
- działania ukierunkowane na poprawę funkcjonowania rodziny – realizowane poprzez poradnictwo i edukację w obszarze opieki i wychowywania dzieci, pomoc w rozwiązywaniu lub łagodzeniu konfliktów, ochronę i wspieranie ofiar przemocy, informowanie o poradnictwie specjalistycznym i motywowanie do skorzystania z takiego poradnictwa oraz grup wsparcia i terapii (w szczególności terapii leczenia uzależnień). W toku pracy z rodziną pracownicy socjalni współpracują m. in. z kuratorami sądowymi, pedagogami szkolnymi, Policją, instytucjami i organizacjami zajmującymi się problematyką rodzin i dzieci;
- działania ukierunkowane na poprawę warunków mieszkaniowych – realizowane w szczególności poprzez pomoc w załatwieniu formalności związanych z uregulowaniem sytuacji mieszkaniowej (złożenie wniosku o przydział mieszkania, rozłożenie zaległości na raty) oraz mobilizowanie do wykonania prac porządkowych w mieszkaniu i motywowanie do utrzymania czystości;

- działania na rzecz osób bezrobotnych – realizowane poprzez informowanie o możliwości uczestnictwa w pracach społecznie – użytecznych, możliwości realizacji Indywidualnego Programu Zatrudnienia Socjalnego w Centrum Integracji Społecznej, o szkoleniach i kursach realizowanych przez MOPR w ramach projektu systemowego, motywowanie i kierowanie do udziału w powyższych formach aktywizacji zawodowej, motywowanie do aktywnego działania w zakresie poszukiwania pracy;
- działania na rzecz osób starszych, chorych i niepełnosprawnych – ukierunkowane na zapewnienie opieki osobom starszym i niepełnosprawnym, pomoc przy ubieganiu się o ustalenie stopnia niepełnosprawności, udzielanie informacji o uprawnieniach osób niepełnosprawnych, pomoc w uzyskaniu konsultacji lekarskiej, motywowanie do systematycznego leczenia.

Narzędziem wykorzystywanym w pracy socjalnej jest kontrakt socjalny. **Kontrakt socjalny** można zdefiniować, jako umowę określającą zamierzony cel działania oraz uprawnienia i zobowiązania zarówno klienta, jak i pracownika socjalnego w dążeniu do realizacji celu. Może być zawierany dla określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej, wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Postanowienia kontraktu, jako dwustronne uzgodnienia, dostosowane są do sytuacji i możliwości konkretnej osoby. Zawierają z jednej strony zobowiązania zmierzające do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej podopiecznego, w szczególności dotyczące aktywizacji zawodowej, podjęcia lub kontynuowania leczenia odwykowego, utrzymania abstynencji. Obowiązek realizacji tych zobowiązań spoczywa na podopiecznym. Z drugiej strony kontrakt socjalny zawiera zobowiązanie Ośrodka do udzielania pomocy podopiecznemu, w tym pomocy pieniężnej. W przypadku, gdy klient, bez uzasadnionej przyczyny, nie wywiązuje się z zawartych w kontrakcie postanowień, pracownik socjalny może ograniczyć bądź odmówić udzielenia pomocy pieniężnej.

W **2014 roku** w oparciu o **447 kontraktów socjalnych** prowadzono pracę socjalną z **703 osobami** (w 2013 r. – 583 kontrakty socjalne, w 2012 r. – 273 kontrakty socjalne).

Tabela 4 Główne cele założone w realizowanych kontraktach socjalnych

Główny cel kontraktu	2012		2013		2014	
			Liczba kontraktów	%	Liczba kontraktów	%
skierowanie osób do udziału w szkoleniach i kursach realizowanych w ramach Projektu „Stawiam na siebie!”	92	34	118	20	106	24
skierowanie osób do wykonywania prac społecznie użytecznych	80	29	135	23	101	23
skierowanie osób do Centrum Integracji Społecznej w celu podjęcia realizacji Indywidualnego Programu Zatrudnienia Socjalnego	61	22	147	25	99	22
motywowanie do podjęcia terapii w poradni leczenia uzależnień i zachowania abstynencji	34	13	83	14	73	16
inne (m. in. aktywizacja zawodowa, wzmocnienie funkcji opiekuńczo – wychowawczych, złożenie dokumentów do różnych instytucji w celu uzyskania uprawnień do innych świadczeń)	-	-	100	18	68	15
Razem	273	100	583	100	447	100

59 % kontraktów socjalnych (tj. 265) realizowanych w 2014 roku **zakończono pozytywnie**, osiągając cel zawarty w kontrakcie, 7 % kontraktów socjalnych (tj. 33) zakończono przed upływem okresu, na jaki zostały zawarte (głównie z powodu podjęcia pracy przez klienta, zmiany miejsca zamieszkania lub pogorszenia stanu zdrowia), 15 % kontraktów socjalnych (tj. 65) pozostawało w realizacji na dzień 31.12.2014 r., **19 % kontraktów socjalnych** (tj. 84) zostało **zerwanych**. W sytuacji zerwania postanowień kontraktu socjalnego pracownik socjalny stosował sankcje przewidziane w kontrakcie.

Główne powody zerwania postanowień kontraktu socjalnego w 2014 roku:

- przerwanie abstynencji lub terapii w poradni leczenia uzależnień – 26 % kontraktów zerwanych (30 % zawartych w tym celu),
- nieprzystąpienie lub przerwanie realizacji Indywidualnego Programu Zatrudnienia Socjalnego w Centrum Integracji Społecznej – 25 % kontraktów zerwanych (21 % zawartych w tym celu),
- nieobecność na zajęciach realizowanych w ramach Projektu „Stawiam na siebie!” – 15 % kontraktów zerwanych (12 % zawartych w tym celu),
- zaprzestanie wykonywania prac społecznie użytecznych – 13 % kontraktów zerwanych (11 % zawartych w tym celu).

Kontrakt socjalny jest dobrym narzędziem pracy socjalnej. Skutecznie mobilizuje osoby do aktywności w rozwiązywaniu swoich problemów, wyzwala z bierności i często wyuczonej bezradności. Z drugiej strony pozwala zidentyfikować i wyeliminować z pomocy

społecznej osoby i rodziny, które nie są zainteresowane podjęciem własnych starań zmierzających do poprawy ich trudnej sytuacji życiowej, a jedynie korzystaniem ze świadczeń pomocy społecznej.

3.2 Zasiłki okresowe

Zasiłki okresowe są podstawową formą pomocy pieniężnej. Jest to pomoc obligacyjna, przyznawana w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego – osobom samotnie gospodarującym i rodzinom, których dochód jest niższy od kryterium dochodowego odpowiednio osoby samotnie gospodarującej i rodziny. Kwotę zasiłku ustala się do wysokości różnicy między kryterium dochodowym, a posiadanym dochodem. Obowiązkowa wysokość zasiłku okresowego wynosi 50 % różnicy, nie mniej niż 20 zł miesięcznie i jest finansowana z dotacji celowej z budżetu państwa. MOPR przyznaje i wypłaca zasiłki okresowe w wysokości obowiązkowej.

W 2014 r. zasiłki okresowe otrzymało **1.360 rodzin** (3.301 osób w rodzinach), **o 174 rodziny**, tj. **o 11,34 % mniej** niż w roku poprzednim). Najwięcej rodzin otrzymało zasiłki okresowe z powodu bezrobocia – 1.049 rodzin, tj. 77 % wszystkich rodzin objętych tą formą pomocy. Na zasiłki okresowe w 2014 r. poniesiono wydatki w kwocie **2.569.293 zł** (o 14,07 % niższe w porównaniu do 2013 r.). **Średnia wysokość** zasiłku wyniosła **290,35 zł**. Każda rodzina otrzymała w roku średnio 6,51 świadczenia.

3.3 Zasiłki stałe

Zasiłek stały jest świadczeniem przyznawanym osobom całkowicie niezdolnym do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, spełniającym ustawowe kryterium dochodowe. Kwotę zasiłku ustala się w wysokości różnicy pomiędzy kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej lub na osobę w rodzinie a dochodem osoby samotnie gospodarującej lub na osobę w rodzinie, jednak nie mniej niż 30 zł miesięcznie i nie więcej niż 529 zł miesięcznie (w przypadku osoby samotnie gospodarującej).

W 2014 r. tą formą pomocy objęto **473 osoby**, o 1,87 % mniej w stosunku do 2013 r. Wydatki na zasiłki stałe w 2014 r. wyniosły **1.977.676 zł** (z czego kwotę 17.562 zł sfinansowano ze środków własnych gminy, w związku z niedofinansowaniem zadania) i zmniejszyły się o 3,59 % w porównaniu z rokiem poprzednim. Średnia wysokość zasiłku wyniosła 414,87 zł.

3.4 Opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie zgłasza do ubezpieczenia zdrowotnego i opłaca składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby korzystające z zasiłku stałego oraz osoby realizujące Indywidualny Program Zatrudnienia Socjalnego w Centrum Integracji Społecznej, nieobjęte ubezpieczeniem zdrowotnym z innego tytułu.

W 2014 r. ubezpieczeniem zdrowotnym z tytułu pobierania zasiłku stałego objęto **398 osób**, o 7,44 % mniej niż w roku poprzednim. Ubezpieczeniem zdrowotnym z tytułu realizacji IPZS w CIS objęto natomiast **87 osób**. Wydatki na opłacenie składek na ubezpieczenie zdrowotne z powyższych tytułów w 2014 r. wyniosły **176.200 zł**.

3.5 Schronienie

W 2014 r. **51 osób bezdomnych** (49 z Siedlec i 2 z innych gmin) objęto, na podstawie decyzji administracyjnej, schronieniem w Noclegowni przy ul. Warszawskiej 133., prowadzonej przez Polski Komitet Pomocy Społecznej. W 2014 r. na powyższy cel wydatkowano **165.000 zł**. Miesięczny koszt utrzymania 1 osoby w Noclegowni wynosił 495,00 zł (30 dni x 16,50 zł/osobodzień).

3.6 Usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze są świadczeniem przysługującym osobom, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych, a są jej pozbawione. W 2014 r. usługi opiekuńcze świadczone były w miejscu zamieszkania osoby potrzebującej (realizatorem usług, podobnie jak w latach ubiegłych był, na zlecenie Miasta, Polski Komitet Pomocy Społecznej) i w „Domu nad Stawami” Domu Pomocy Społecznej w Siedlcach. Świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania polegało głównie na pomocy w utrzymywaniu higieny osobistej, czystości i porządku w mieszkaniu osoby, robieniu niezbędnych zakupów, przygotowywaniu posiłków, a także pomocy w załatwianiu spraw urzędowych i, w miarę możliwości, zapewnieniu kontaktu z otoczeniem. Zakres usług opiekuńczych świadczonych w DPS w Siedlcach był ustalany indywidualnie w miejscu świadczenia usług (mógł obejmować m. in. udzielanie pomocy w podstawowych czynnościach życiowych, pielęgnację, terapię, rehabilitację, transport do i z miejsca świadczenia usług).

Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania, w porównaniu do roku 2013 r., spadła o 11,95 % i wyniosła **140 osób**. W okresie sprawozdawczym wykonano **44.220,5 godziny** usług opiekuńczych (o 17,03 % mniej w stosunku do roku 2013). Miasto wydatkowało na ten cel kwotę 598.016 zł (o 17,29 %

mniej w porównaniu do roku poprzedniego). Koszt 1 godziny usług opiekuńczych wynosił **11,26 zł** (w 2013 r. – 11 zł). Pomoc w formie usług opiekuńczych świadczonych w „Domu nad Stawami” Domu Pomocy Społecznej przyznano **19 osobom**.

Pracownicy socjalni MOPR rozpoznają sytuację osoby potrzebującej pomocy w formie usług opiekuńczych, przeprowadzają rodzinny wywiad środowiskowy, niezbędny do przyznania świadczenia i ustalenia odpłatności za świadczone usługi oraz monitorują sytuację.

3.7 Świadczenia realizowane w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Celem programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” jest m. in. wsparcie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania dzieci oraz zapewnienia posiłku osobom jego pozbawionym. Pomoc w zakresie dożywiania mogła być przyznana nieodpłatnie osobom i rodzinom, których dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekraczał 150 % kryterium dochodowego pomocy społecznej.

W 2014 r. Ośrodek w ramach Programu udzielał pomocy w formie posiłku oraz zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności dla dzieci w wieku przedszkolnym nie uczęszczających do przedszkola, na zakup posiłku lub żywności dla dzieci w okresie wakacji, a także na zakup żywności w okresie bożonarodzeniowym. Pomocą objęto łącznie **2.749 osób**. Systematyczną pomocą objęto **757 dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej** (w 2013 r. – 872 dzieci), **853 uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych** (w 2013 r. – 975 uczniów) oraz **189 najuboższych osób dorosłych** (w 2013 r. – 166 osób). Pozostałe osoby objęte były pomocą jednorazową.

Sfinansowano łącznie **130.870 posiłków w szkole i przedszkolu na kwotę 426.797 zł, 24.516 obiadów dla osób dorosłych na kwotę 128.146 zł oraz 1.329 zasiłków celowych na kwotę 267.720 zł** (z pomocy w tej formie skorzystało 545 rodzin). Posiłki dla osób dorosłych, na zlecenie Miasta, przygotowywane były i wydawane przez Stowarzyszenie Pomocy Społecznej, Rehabilitacji i Resocjalizacji im. H. Ch. Kofoeda.

Program osłony w zakresie dożywiania na lata 2014 – 2020 „Pomoc Miasta Siedlce w zakresie dożywiania” przyjęty Uchwałą Rady Miasta Siedlce nr XXXVIII/710/2014 z dnia 31 stycznia 2014 r. umożliwia w szczególnie uzasadnionych przypadkach, udzielenie posiłku dziecku, bez konieczności wydawania decyzji administracyjnej w sprawie i ustalania sytuacji rodziny w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego. Posiłki te finansowane są

przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie. Pomoc na powyższych zasadach otrzymało **109 dzieci** (5.222 posiłki **na kwotę 17.360 zł**). W 2013 r.– 173 dzieci.

Całkowity koszt realizacji Programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w 2014 r. wyniósł **840.023 zł**, z czego ze środków własnych Miasta sfinansowano kwotę **340.023 zł, tj. 40,48 %**.

3.8 Zasiłki celowe

Pomoc fakultatywna w formie zasiłków celowych przyznawana była na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej m.in.: zakup opału, leków, biletów, żywności, odzieży. W 2014 r. pomocą w tej formie objęto 1.189 rodzin. Przyznano łącznie 2.699 świadczeń. Wydatki wyniosły **878.943 zł** (w porównaniu do roku poprzedniego były wyższe o 4,76 %), w tym wydatki na zasiłki celowe:

- na zakup posiłku lub żywności w ramach Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” – 267.720 zł,
- na zakup leków – 32.106 zł,
- na zakup opału i pokrycie kosztów ogrzewania innymi nośnikami energii – 491.694 zł, **(pomoc na ogrzewanie otrzymało łącznie 627 rodzin)**.
- na zakup biletu (np. na przejazd do lekarza specjalisty w innym mieście) – 1.966 zł,
- na inne cele (np. wyrobienie dowodu osobistego, odzież, remont, zakup podstawowych przedmiotów użytku domowego) – 85.457 zł.

3.9 Sprawienie pogrzebu

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie organizuje pogrzeby osobom zmarłym z terenu Miasta, w tym osobom bezdomnym, które nie zostały pochowane przez inne osoby uprawnione. Pomoc ta obejmuje zorganizowanie pochówku i pokrycie wydatków związanych z pochówkiem, czyli zakup trumny, ubrania, zapewnienie transportu, opłacenie miejsca na cmentarzu, przygotowanie grobu i oznakowanie, ostatnie pożegnanie zgodne z wyznaniem zmarłego. Od 2009 roku organizowany jest również pogrzeb dzieci zmarłych przed urodzeniem, pozostawionych w szpitalach na terenie Miasta. W 2014 r. sprawiono pogrzeb łącznie **36 osobom**, w tym 29 dzieciom zmarłym przed urodzeniem (jeden pogrzeb zbiorowy) i 2 osobom bezdomnym. Poniesiono na ten cel wydatki w kwocie **14.573 zł**. Wszystkie czynności związane z pochówkiem Ośrodek zlecał Zakładowi Pogrzebowemu Exitus, z którym zawarta była umowa na usługi pogrzebowe, po przeprowadzeniu rozpoznania cenowego.

3.10 Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt

Do domu pomocy społecznej kierowane są osoby wymagające całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogące samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w miejscu zamieszkania. Wymagane jest, aby stan zdrowia i konieczność zapewnienia całodobowej opieki potwierdzone były zaświadczeniem lekarskim.

Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania. Obowiązani do wnoszenia opłaty są w kolejności: mieszkaniec domu, małżonek, zstępni przed wstępnymi oraz gmina, z której osoba została skierowana do domu. Mieszkaniec wnosi opłatę w wysokości nie wyższej niż 70 % swojego dochodu, małżonek, zstępni przed wstępnymi, wnoszą opłatę w kwocie określonej w zawartej z Dyrektorem MOPR umowie, po spełnieniu określonych kryteriów dochodowych. Gmina wnosi opłatę w wysokości różnicy między średnim miesięcznym kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez osoby zobowiązane.

Pracownicy MOPR prowadzą postępowanie związane ze skierowaniem do domu pomocy społecznej, w ramach którego udzielają informacji o obowiązujących przepisach prawa w zakresie kierowania do dps i ponoszenia odpłatności za pobyt, przeprowadzają rodzinny wywiad środowiskowy z osobą ubiegającą się o skierowanie, wspierają w gromadzeniu niezbędnej dokumentacji (w szczególności zaświadczeń lekarskich), oceniają sytuację osoby, w kontekście spełniania przesłanek do umieszczenia w dps. Pracownicy nawiązują kontakt z rodziną (małżonkiem, dziećmi, wnukami), przeprowadzają wywiady alimentacyjne oraz na ich podstawie przygotowują umowy, określające wysokość ponoszonej przez rodzinę opłaty.

W 2014 r. **34 osoby skierowano do domu pomocy społecznej** (w tym 28 do DPS w Siedlcach i 6 do dps na terenie innych powiatów). Miasto ponosiło **odpłatność za pobyt 57 osób** (w 2013 r. – 54 osób, w 2012 r. – 45 osób) w domach pomocy społecznej na terenie innych powiatów. Łącznie na ten cel w 2014 r. wydatkowano kwotę **1.502.964 zł**. Do innych domów kierowane są w szczególności osoby z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawne intelektualnie, których nie obejmuje opieką DPS w Siedlcach.

MOPR wydaje również **decyzje w sprawie umieszczenia** osób skierowanych w Domu Pomocy Społecznej „Domu nad Stawami” w Siedlcach. W 2014 r. wydano takie decyzje **36 osobom**, w tym 28 osobom z terenu miasta Siedlce i 8 osobom z terenu innych gmin (w 2013 r. – 22 osobom, w tym 18 osobom z terenu Miasta Siedlce i 4 osobom z terenu innych gmin, w 2012 r. – 28 osobom, w tym 21 osobom z terenu miasta Siedlce i 7 osobom z terenu innych gmin).

4. Zadania zlecone gminie

Do zadań zleconych gminie należy m.in.:

- organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Zadania zlecone finansowane są ze środków z budżetu Wojewody.

4.1 Specjalistyczne usługi opiekuńcze

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi są jedną z form w systemie wsparcia środowiskowego i terapii osób z zaburzeniami psychicznymi. Realizowane są w miejscu zamieszkania podopiecznego, według indywidualnych programów terapeutycznych, opracowywanych przez terapeutów, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb osoby i sugestii placówek specjalistycznych. Mają formę indywidualnych zajęć w zakresie uczenia i rozwijania umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia poprzez kształtowanie umiejętności zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych oraz usprawnianie do funkcjonowania w społeczeństwie. Proponowane zajęcia mają na celu przede wszystkim podniesienie sprawności fizycznej, psychicznej i społecznej objętych pomocą osób.

W 2014 r. pomocą w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi objęto **24 osoby**. Wykonano **1.299,5 godziny** usług. Koszt realizacji zadania wyniósł 65.000 zł.

4.2 Środowiskowy Dom Samopomocy

Środowiskowy Dom Samopomocy działający przy Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie jest ośrodkiem wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, w szczególności w celu zwiększenia zaradności i samodzielności życiowej, a także ich integracji za środowiskiem. W 2014 r. z zajęć terapeutycznych ŚDS korzystało **49 osób**, w tym 34 na podstawie decyzji administracyjnych oraz 15 osób w ramach prowadzonych przez Dom zajęć klubowych. W ŚDS zatrudnionych było 6 pracowników (4 terapeutów, 1 instruktor k – o i 1 psycholog). Dodatkowo w ramach umowy zlecenie zatrudniony był instruktor zajęć teatralnych w wymiarze 61 godzin.

Środowiskowy Dom Samopomocy świadczy usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym.

W 2014 roku realizowane były następujące **formy wsparcia**:

1. **Zajęcia kulinarne** – nauka i ćwiczenie posiadanych umiejętności w zakresie przygotowania prostych posiłków i prawidłowego posługiwania się podstawowym wyposażeniem pracowni, w tym obsługi sprzętów kuchennych (zmywarki, kuchenki mikrofalowej, piekarnika itp.). Grupa treningowa w ramach zajęć wspólnie przygotowywała listę potrzebnych produktów spożywczych oraz dokonywała zakupów.
2. **Zajęcia komputerowe** – ćwiczenie podstawowych umiejętności w zakresie obsługi komputera, przepisywania tekstów, pisania podań, szukania informacji w internecie;
3. **Zajęcia sportowe** – siłownia, gry zręcznościowe (Piłkarzyki, Dart, Stukan,), gry zespołowe na powietrzu (koszykówka, siatkówka, zbijak, bule);
4. **Zajęcia sportowe na sali gimnastycznej** – zajęcia z zakresu gier zespołowych (koszykówka i unihokej) realizowane w obiekcie Zespołu Szkół Medycznych im. Zbigniewa Religi w Siedlcach.
5. **Basen** – zajęcia na pływalni w zakresie nauki i doskonalenia umiejętności pływania;
6. **Trening relaksacyjny** – rozwijanie technik relaksu oraz samokontroli;
7. **Trening umiejętności ART** – nabywanie i rozwijanie podstawowych umiejętności społecznych oraz sposobów kontroli agresji w trudnych sytuacjach;
8. **Trening budżetowy** – nabywanie umiejętności w zakresie planowania budżetu domowego;
9. **Zajęcia techniczno – rękodzielnicze** – nabywanie praktycznych umiejętności w zakresie zdobienia przedmiotów techniką decoupage, papieroplastyki, wypalania pyrografem, wycinania ozdób ze styropianu, ręcznego wyrabiania ozdób z modeliny, szycia ręcznego i na maszynie krawieckiej oraz wykonywanie przedmiotów użyteczno - dekoracyjnych z drewna, MDF, włóczki i innych;
10. **Gimnastyka** – zajęcia ruchowe dla Pań w formie fitness;
11. **Trening edukacyjny** – podtrzymywanie podstawowych umiejętności nabytych w szkole tj.: czytanie, pisanie, liczenie oraz ćwiczenia koncentracji uwagi;
12. **Zajęcia muzyczne** – ćwiczenia umuzykalniające tj.: proste ćwiczenia wokalne przy akompaniamencie, ćwiczenia dykcji na podstawie tekstów śpiewanych piosenek, nauka tekstów piosenek na pamięć, zabawy muzyczne w rozpoznawanie tytułów piosenek („Jaka to melodia”);

13. **Trening czystości osobistej** – nabywanie podstawowej wiedzy dotyczącej potrzeby dbania o higienę osobistą oraz dbania o wygląd zewnętrzny oraz nabywanie i rozwijanie umiejętności praktycznych w tym zakresie;
14. **Indywidualne wsparcie psychologiczne** – rozmowy z psychologiem stosownie do indywidualnych potrzeb uczestników;
15. **Zajęcia z elementami psychoterapii** – zajęcia z psychologiem;
16. **Treningi psychoedukacyjne** – zajęcia z psychologiem obejmujące psychoedukację, trening lekowy, trening radzenia sobie z objawami choroby;
17. **Zdrowy styl życia** – zajęcia z psychologiem, obejmujące zapoznanie uczestników z obszarem zagadnień szeroko rozumianej promocji zdrowego stylu życia, m.in. dietetyka, kosmetologia, uzależnienia, odpoczynek, relaks, hobby itp.;
18. **Pracownia Działań Twórczych** – nabywanie i rozwijanie umiejętności praktycznych w zakresie różnych technik plastycznych tj: prace malarskie techniką pasteli, akwareli, węgla, ołówka, farb witrażowych, olejnych, akrylowych, rzeźba w glinie, rękodzieło artystyczne, w tym karty okolicznościowe (z okazji świąt, imienin, jubileuszy, podziękowań) oraz stroiki okolicznościowe, biżuteria, witraż, zawieszki, ozdabianie naczyń techniką malowania na szkle.
19. **Zajęcia teatralne** – prowadzone dla 13 osobowej grupy w ramach kontynuacji działalności teatralnej związanej z realizacją spektaklu „Ciąptak, czyli rzecz o tolerancji”.

Dodatkowo w ramach działalności ŚDS w 2014 roku zorganizowano:

1. Spotkanie świąteczno – noworoczne dla uczestników Domu i rodziców/opiekunów;
2. Integracyjny Bal Karnawałowy dla uczestników Domu z udziałem zaprzyjaźnionych placówek z Siedlec, Mińska Mazowieckiego, Sokołowa Podlaskiego oraz Białej Podlaskiej;
3. Wernisaż wystawy „Przez Twórczość do Zdrowia” – przy współpracy z Oddziałem Psychiatrycznym w Siedlcach w ramach obchodów Światowego Dnia Zdrowia Psychicznego.

Ponadto w ramach zajęć, uczestnicy Domu brali udział w licznych wydarzeniach kulturalnych organizowanych w ramach działalności MOK w Siedlcach, CKiS w Siedlcach oraz wystawach w Muzeum Regionalnym, Galerii „Kultura”, Bibliotece Miejskiej, Archiwum Państwowym i Uniwersytecie Przyrodniczo – Humanistycznym oraz siedleckiej grupy „Fotogram”.

Uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy brali udział w następujących imprezach integracyjnych i konkursach:

1. Balach karnawałowych – organizowanych przez: ŚDS przy Dzieci Zamojszczyzny w Siedlcach, DPS „Dom nad Stawami” w Siedlcach, ŚDS w Białej Podlaskiej,
2. Zawodach pływackich, organizowanych przez Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy i Stowarzyszenie „Prometeusz”,
3. Pikniku Rodzinnym organizowanym przez Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy,
4. Obchodach Dnia Godności Osób z Niepełnosprawnością,
5. Turniejach Boccia – organizowanych przez DPS w Siedlcach,
6. Konkursie i Wystawie pn.: „Siedlce, Podlasie, Anioły” organizowanej przez WTZ w Siedlcach,
7. Imprezach integracyjno – kulturalnych organizowanych przez DPS w Siedlcach,
8. Ogólnopolskim Konkursie Plastycznym „Piękno natury”- organizowanym przez PFRON,
9. Wystawie „Inne oblicze El Greco” zorganizowanej w ramach obchodów Roku El Greco.

Dodatkowo w ramach treningu umiejętności społecznych Dom organizował wyjścia do parku wodnego, kręgielni, kina, kawiarni, pizzerii. Ponadto w ramach zajęć klubowych odbyły się prelekcje i pokazy dotyczące bezpieczeństwa, zabezpieczenia przed porażeniem słonecznym, racjonalnego odżywiania oraz gry i turnieje.

Środowiskowy Dom Samopomocy **współpracował** z wieloma instytucjami w zakresie organizacji następujących przedsięwzięć:

1. Wystawa plastyczna „Przez Twórczość do Zdrowia” – współorganizowana z Oddziałem Psychiatrycznym w Siedlcach oraz centrum handlowym „Galeria Siedlce”;
2. Integracyjny Bał Karnawałowy dla uczestników ŚDS oraz zaproszonych gości z innych placówek tj. ŚDS w Sokołowie Podlaskim, ŚDS w Białej Podlaskiej, ŚDS przy ul. Dzieci Zamojszczyzny w Siedlcach, KSN oddział w Siedlcach – współorganizowany z Zespołem Szkół Medycznych im. Zbigniewa Religi w Siedlcach;
3. Prowadzenie zajęć sportowych dla uczestników ŚDS w Sali gimnastycznej Zespołu Szkół Medycznych im. Zbigniewa Religi w Siedlcach;
4. Basen – zajęcia prowadzone dla 12 uczestników ŚDS na pływalni przy Publicznym Gimnazjum nr 4 w Siedlcach;
5. Wyjścia do kina na filmy „Serce Serduszko”, „Bella i Sebastian”, inscenizację „Dzieci Powstania 44”, z okazji Dnia Kobiet spektakl „Baby ach te baby” oraz przedstawienie edukacyjne „Pośnik” przygotowany przez teatr obrzędowy z Trzcianca – zorganizowane

dla całej grupy ŚDS w ramach współpracy z Siedleckim Stowarzyszeniem na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Intelktualnie „Przystań”.

Udział w zajęciach w ŚDS dla większości uczestników stanowił jedyną alternatywę na wyjście z domu oraz aktywną obecność w środowisku lokalnym. Uczestnictwo w życiu społecznym i kulturalnym stanowi ważny aspekt w szeroko rozumianej rehabilitacji społecznej oraz jest okazją do łamania stereotypów na temat osób chorych psychicznie. Wymiernym dowodem tego są wyrazy uznania dla twórczości artystycznej uczestników Domu, których prace są rozpoznawane przez mieszkańców Siedlec oraz dostrzegane i wyróżniane przez profesjonalistów.

4.3 Kierowanie do środowiskowych domów samopomocy

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie wydaje decyzje kierujące do Środowiskowego Domu Samopomocy działającego w strukturze Ośrodka oraz do Środowiskowego Domu Samopomocy w Siedlcach dla osób niepełnosprawnych intelektualnie i osób z autyzmem. Pracownicy socjalni przeprowadzają rodzinny wywiad środowiskowy w miejscu zamieszkania osoby ubiegającej się o pomoc w formie usług w ww. ośrodkach wsparcia, gromadzą dokumentację niezbędną do podjęcia decyzji o skierowaniu oraz na stałe współpracują z rodziną uczestnika zajęć w Środowiskowym Domu.

5. Zadania własne powiatu

Do zadań własnych powiatu należy m.in.:

- prowadzenie specjalistycznego poradnictwa;
- przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno – wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze;
- pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu do życia, młodzieży opuszczającej ww. placówki, mających braki w przystosowaniu się;
- udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach.

5.1 Poradnictwo specjalistyczne i interwencja kryzysowa

Poradnictwo specjalistyczne jest świadczone osobom i rodzinom mającym trudności lub oczekującym wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych.

Interwencja kryzysowa to działania podejmowane na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Jej celem jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie.

Poradnictwo specjalistyczne i interwencja kryzysowa realizowane są głównie przez pracowników socjalnych i terapeutę, przy współpracy z dzielnicowymi, kuratorami rodzinnymi i dla dorosłych oraz przez Specjalistyczny Punkt Konsultacyjny. Wsparciem i działalnością terapeutyczną zajmuje się również pozostała kadra MOPR, w szczególności pracownicy Środowiskowego Domu Samopomocy i świadczący specjalistyczne usługi opiekuńcze.

W 2014 r. pomocą objęto **209 rodzin** (w 2013 r. – 197 rodzin). Liczba osób w tych rodzinach wyniosła **496**. Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Siedlcach przyjęli 10 zgłoszeń faktów przemocy i wypełnili **10 formularzy „Niebieska Karta” – A** (2013 r. – 7 formularzy). W **32 rodzinach**, liczących łącznie 62 osoby (2013 r. w 19 rodzinach, liczących łącznie 43 osoby), przeprowadzono interwencje domowe w sprawie przemocy. Z pomocy terapeutycznej skorzystało **56 osób** (w 2013 r. – 92 osoby). Dużym zainteresowaniem cieszył się **Specjalistyczny Punkt Konsultacyjny**, do którego wiele osób kierowanych było również przez Policję oraz kuratorów sądowych. **Udzielono łącznie 980 porad psychologicznych i prawnych** (w 2013 r. – 919 porad).

Pomoc w formie poradnictwa specjalistycznego i interwencji kryzysowej świadczona jest nieodpłatnie, bez względu na wysokość dochodu osoby/rodziny. Z konsultacji korzystają przede wszystkim: osoby doznające i stosujące przemoc, świadkowie, osoby z problemem uzależnienia od alkoholu, narkotyków, a także hazardu, osoby współuzależnione, członkowie ich rodzin, osoby opuszczające zakłady karne, osoby z zaburzeniami psychicznymi i członkowie ich rodzin, jak również osoby niepełnosprawne. Należy podkreślić, iż osoby zgłaszające się o tego rodzaju pomoc to w większości osoby, które nie korzystają z pomocy finansowej MOPR, wśród nich występują osoby o wysokim statusie materialnym i społecznym.

5.2 Pomoc osobom usamodzielnianym, o których mowa w art. 88 ustawy o pomocy społecznej

Osoba pełnoletnia opuszczająca dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, specjalny ośrodek szkolno – wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii zapewniający całodobową opiekę i młodzieżowy ośrodek wychowawczy zostaje objęta pomocą mającą na celu jej życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem przez pracę socjalną, a także pomocą pieniężną na kontynuowanie nauki, jednorazową pomocą pieniężną na usamodzielnienie i jednorazową pomocą na zagospodarowanie w formie rzeczowej.

Tabela 5 Pomoc udzielona osobom usamodzielnianym, o których mowa w art. 88 ustawy o pomocy społecznej w latach 2012 – 2014

Rodzaj świadczenia	2012		2013		2014	
	Liczba osób	Kwota świadczeń	Liczba osób	Kwota świadczeń	Liczba osób	Kwota świadczeń
Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	2	8.894	2	7.905	5	18.282
jednorazową pomocą pieniężną na usamodzielnienie	1	1.647	0	0	1	1.647
jednorazową pomocą na zagospodarowanie w formie rzeczowej	1	1.974	0	0	3	4.458

6. Zlecenie realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej

System pomocy społecznej w Mieście tworzą jednostki samorządowe, organizacje pozarządowe, kościoły, fundacje i stowarzyszenia działające w obszarze pomocy społecznej. Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie umożliwia zlecenie realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej i udzielanie dotacji na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadania zleconego organizacjom pozarządowym.

Zlecenie zadań z zakresu pomocy społecznej odbywa się po uprzednim przeprowadzeniu konkursu ofert. Zadaniem Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w zakresie zlecenia zadań z zakresu pomocy społecznej jest przygotowanie szczegółowych warunków konkursu, przygotowanie projektów umów zawieranych przez Prezydenta Miasta z organizacjami wybranymi w postępowaniu konkursowym, prowadzenie spraw związanych z realizacją zadań, przyjmowanie i analiza kwartalnych i/lub rocznych sprawozdań

merytoryczno – finansowych z realizacji zadań oraz kontrola realizacji zadań, zgodnie z planem zatwierdzonym przez Prezydenta Miasta.

W 2014 roku, na zlecenie Miasta Siedlce, **4 organizacje pozarządowe** realizowały **6 zadań z zakresu pomocy społecznej**¹, określonych w uchwale Nr XXXV/647/2013 Rady Miasta Siedlce z dnia 25 października 2013 r. w sprawie uchwalenia programu współpracy Miasta Siedlce z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2014 rok. Szczegółowe informacje na ten temat zawarto w Tabeli 6.

Poza ww. zadaniami Miasto Siedlce realizowało 5 – letnią umowę, na podstawie której zleca Stowarzyszeniu SOS Wioski Dziecięce w Polsce realizację zadania, polegającego na prowadzeniu całodobowej placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego, zapewniającej opiekę i wychowanie dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców. W **Wiosce Dziecięcej** na koniec roku **przebywało 89 dzieci**, które pochodziły z 21 powiatów. Miasto Siedlce zawarło z powiatami porozumienia w sprawie ponoszenia wydatków na utrzymanie podopiecznych Placówki. Wszelkie sprawy związane z realizacją zadania w imieniu Miasta Siedlce prowadzi Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie.

¹ Z wyjątkiem zadania związanego z prowadzeniem Placówek wsparcia dziennego, realizowanego w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Tabela 6 Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej zleconych przez Miasto Siedlce organizacjom pozarządowym w latach 2012 – 2013

L.p.	Nazwa zadania	Nazwa podmiotu realizującego zadanie	Adresaci podejmowanych działań	Przyznane kwoty dotacji (w zł)		
				2012	2013	2014
1.	Udzielenie schronienia osobom bezdomnym ²	Zarząd Rejonowy Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Siedlcach (od 01.01.2013 r. do 31.03.2013 r. – Umowa Nr 2/PS/13 z dnia 2 stycznia 2013 r.)	Osoby bezdomne kierowane przez MOPR	280.000,00 278.485,61 54 osoby	wydatki na realizację zadania 69.995,38 35 osób	165.000,00 144.626,56 51 osób.
		Stowarzyszenie Monar w Warszawie (od 29.03.2013 r. do 31.12.2013 r.)		-	210.000,00 210.000,00 56 osób	-
2.	Zapewnienie pomocy w postaci gorącego posiłku osobom, które własnym staraniem nie mogą go sobie zapewnić	Stowarzyszenie Pomocy Społecznej, Rehabilitacji i Resocjalizacji im. H. Ch. Kofoeda w Siedlcach	Najubożsi mieszkańcy Miasta Siedlce zagrożeni bezdomnością i wykluczeniem społecznym, kierowani przez MOPR	135.000,00 116.702,07 180 osób	110.000,00 104.211,97 166 osób	155.000,00 124.031,07 189 osób

² W latach 2012 i 2013 zadanie nosiło nazwę „Działania socjalno – bytowe na rzecz osób bezdomnych, w szczególności poprzez prowadzenie noclegowni wraz z zapewnieniem jednego gorącego posiłku”.

3.	Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania osoby, która wymaga takiej pomocy	Zarząd Rejonowy Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Siedlcach	Mieszkańcy Miasta, kierowani przez MOPR	946.000,00 877.276,68 191 osób	800.000,00 640.230,51 159 osób	646.800,00 539.411,04 140 osób
4.	Pomoc rzeczowa dla rodzin najuboższych ³	Zarząd Rejonowy Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Siedlcach	Potrzebujący mieszkańcy Miasta	-	-	100.000,00 100.000,00 9066 osób
		Caritas Diecezji Siedleckiej		-	-	27.500,00 27.414,10 295 osób
5.	Pomoc rzeczowa dla rodzin najuboższych, w szczególności poprzez prowadzenie magazynu odzieży, sprzętu domowego i żywności, itp (lata 2012 i 2013)	Zarząd Rejonowy Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Siedlcach	Potrzebujący mieszkańcy Miasta	175.000,00 174.891,24 3187 osób	58.000,00 58.000,00 6888 osób ⁴ 42.000,00 42.000,00 3095 osób ⁵	-

³ Od 2014 r. zadania pn.: „Pomoc rzeczowa dla rodzin najuboższych, w szczególności poprzez prowadzenie magazynu odzieży, sprzętu domowego i żywności, itp.” oraz „Prowadzenie magazynu i wypożyczalni przedmiotów ortopedycznych „, połączono w jedno zadanie pn.: „Pomoc rzeczowa dla rodzin najuboższych”.

⁴ Umowa Nr 3/2013 zawarta w dniu 11 stycznia 2013 r. pomiędzy Miastem Siedlce a Zarządem Rejonowym Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Siedlcach (termin realizacji zadania: od dnia 01.01.2013 r. do dnia 31.07.2013 r.).

⁵ Umowa Nr 20/2013 zawarta w dniu 09 września 2013 r. pomiędzy Miastem Siedlce a Zarządem Rejonowym Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Siedlcach (termin realizacji zadania: od dnia 01.09.2013 r. do dnia 31.12.2013 r.).

6.	Prowadzenie magazynu i wypożyczalni przedmiotów ortopedycznych oraz sprzętu rehabilitacyjnego (lata 2012 i 2013)	Zarząd Rejonowy Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Siedlcach	Osoby niepełnosprawne fizycznie	30.000,00 29.822,64 296 osób	15.000,00 15.000,00 390 osób	-
		Caritas Diecezji Siedleckiej		22.000,00 22.000,00 166 osób	9.000,00 9.000,00 45 osób ⁶	-
7.	Pomoc w utrzymaniu czystości i higieny osobom najuboższym ⁷	Stowarzyszenie Pomocy Społecznej, Rehabilitacji i Resocjalizacji im. H. Ch. Kofoeda w Siedlcach	Potrzebujący mieszkańcy Miasta Siedlce, w szczególności podopieczni MOPR	-	-	18.000,00 18.000,00 650 osób
8.	Pomoc w utrzymaniu czystości i higieny osobom najuboższym, w szczególności poprzez prowadzenie łaźni	Stowarzyszenie Pomocy Społecznej, Rehabilitacji i Resocjalizacji im. H. Ch. Kofoeda w Siedlcach	Potrzebujący mieszkańcy Miasta Siedlce, w szczególności podopieczni MOPR	8.000,00 8.000,00 199 osób	8.000,00 8.000,00 140 osób	-
9.	Świadczenie usług pralniczych	Stowarzyszenie Pomocy Społecznej, Rehabilitacji i Resocjalizacji im. H. Ch. Kofoeda w Siedlcach	Potrzebujący mieszkańcy Miasta Siedlce, w szczególności podopieczni MOPR	8.000,00 7.500,64 430 osób	8.000,00 8.000,00 474 osób	-

⁶ Umowa Nr 18/2013 zawarta w dniu 07.03.2013 r. pomiędzy Miastem Siedlce a Caritas Diecezji Siedleckiej (termin realizacji zadania: od dnia 07.03.2013 r. do dnia 31.12.2013 r.).

⁷ Od 2014 r. zadania pn.: „Pomoc w utrzymaniu czystości i higieny osobom najuboższym, w szczególności poprzez prowadzenie łaźni” oraz „Świadczenie usług pralniczych” połączono w jedno zadanie pn.: „Pomoc w utrzymaniu czystości i higieny osobom najuboższym”.

10.	Wspieranie organizacji zajmujących się pozyskiwaniem żywności i jej dystrybucją na rzecz innych podmiotów	Caritas Diecezji Siedleckiej	Organizacje pozarządowe oraz inne placówki i instytucje działające na rzecz najuboższych	85.000,00 85.000,00 6 organizacji	30.000,00 30.000,00 6 organizacji	30.000,00 30.000,00 5 organizacji
		Bank Żywności w Siedlcach		85.000,00 85.000,00 82 organizacje	75.000,00 75.000,00 50 organizacji	70.000,00 70.000,00 45 organizacji
		Zarząd Rejonowy Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Siedlcach		70.000,00 0 ⁸	45.000,00 44.899,82 3 organizacje	40.000,00 39.477,07 2 organizacje
11.	Organizacja imprezy choinkowej z paczkami dla dzieci z rodzin najuboższych	Zarząd Rejonowy Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Siedlcach	Dzieci z terenu Miasta Siedlce	15.000,00 15.000,00 300 dzieci ⁹	15.000,00 15.000,00 300 dzieci ¹⁰	W 2014 r. zadanie realizowane było w trybie małych grantów pod nadzorem WPS UM.

⁸ Umowa Nr 19/2012 zawarta w dniu 25 czerwca 2012 r. pomiędzy Miastem Siedlce a Zarządem Rejonowym Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Siedlcach została rozwiązana za porozumieniem stron, na prośbę Zleceniobiorcy. PKPS zwrócił 18.09.2012 r. na rachunek bankowy Miasta przekazaną w trzech transzach (za czerwiec, lipiec i sierpień 2012 r.) kwotę dotacji, w wysokości 30.000,00 zł.

⁹ Dzieci zostały wytypowane przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Siedlcach, w oparciu o kryterium wiekowe oraz sytuację materialną ich rodzin.

¹⁰ Dzieci zostały wytypowane przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Siedlcach, w oparciu o kryterium wiekowe oraz sytuację materialną ich rodzin.

III. Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej

1. Wspieranie rodziny

Zadania w zakresie wspierania rodziny realizowane są na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie pracy z rodziną oraz pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

Pracę z rodziną na terenie miasta Siedlce, na podstawie Uchwały Rady Miasta Siedlce nr XII/267/2011 z dnia 30 września 2011 r., prowadzi Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie. Udzielana pomoc skierowana jest do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, a ma na celu wypracowanie, rzadziej dążenie do przywrócenia rodzinie, przede wszystkim zdolności do prawidłowego sprawowania opieki i wychowania małoletnich dzieci, aby zapewnić im bezpieczeństwo i właściwy dla wieku rozwój. Pomoc w opiece i wychowaniu dziecka świadczona jest przez działające na terenie miasta Siedlce placówki wsparcia dziennego.

Działalność w zakresie wspierania rodziny została opisana szczegółowo w Sprawozdaniu z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny w 2014 r., przyjętym przez Radę Miasta na Sesji w dniu 27 marca 2015 roku.

2. Piecza zastępcza

Podstawę prawną działań w zakresie pieczy zastępczej stanowi ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

System pieczy zastępczej tworzą osoby, instytucje i działania, których celem jest zapewnienie dzieciom czasowej opieki i wychowania w przypadku braku możliwości sprawowania opieki i wychowania przez rodziców.

Wyróżnia się dwie formy pieczy zastępczej: rodzinną pieczę zastępczą i instytucjonalną pieczę zastępczą.

Działalność w zakresie pieczy zastępczej została opisana szczegółowo w Sprawozdaniu z realizacji zadań z zakresu pieczy zastępczej w 2014 r., przyjętym przez Radę Miasta na Sesji w dniu 24 kwietnia 2015 r.

IV. Świadczenia rodzinne

1. Charakterystyka świadczeń rodzinnych

Realizacja zadań w zakresie świadczeń rodzinnych polega na ustalaniu prawa do świadczeń, przygotowywaniu i wydawaniu decyzji administracyjnych, wypłacaniu przyznanych świadczeń, opracowywaniu sprawozdań i analiz, a także na egzekwowaniu nienależnie pobranych świadczeń.

W grupie świadczeń rodzinnych wyodrębnia się:

1. zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego,
2. świadczenia opiekuńcze,
3. jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka.

Ustawa o świadczeniach rodzinnych przewiduje **dotatki do zasiłku rodzinnego** z tytułu:

- urodzenia dziecka,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
- samotnego wychowywania dziecka,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
- rozpoczęcia roku szkolnego,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.

Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami przysługuje, jeżeli **dochód** rodziny w przeliczeniu na osobę, albo dochód osoby uczącej się, **nie przekracza kwoty 574 zł (do 31 października 2014 r. kryterium dochodowe wynosiło 539 zł)**. W przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności zasiłek przysługuje, gdy **dochód nie przekracza kwoty 664 zł (do 31 października 2014 r. kryterium dochodowe wynosiło 623 zł)**.

Świadczeniami opiekuńczymi są:

- **świadczenie pielęgnacyjne** – przysługuje matce albo ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka, osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (dziadkowie, rodzeństwo) lub innej osobie, na której zgodnie z kodeksem rodzinnym i opiekuńczym ciąży obowiązek

alimentacyjny z wyjątkiem osób posiadających znaczny stopień niepełnosprawności, jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się:

- orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności lub
- orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała:

- nie później niż do ukończenia 18 roku życia lub
- w trakcie nauki w szkole lub szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25 roku życia.

Świadczenie przysługuje bez względu na wysokość posiadanego dochodu.

- **zasilek pielęgnacyjny** – przysługuje niepełnosprawnemu dziecku, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia oraz osobie, która ukończyła 75 lat.

Zasilek przysługuje bez względu na wysokość posiadanego dochodu.

- **specjalny zasilek opiekuńczy** – przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2012 r. poz. 788) ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej (od dnia 1 stycznia 2015 r. także osobom, które nie podejmują zatrudnienia) w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Specjalny zasilek opiekuńczy przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 664,00 zł (do 31 października 2014 r. kryterium dochodowe wynosiło 623 zł).

- **zasiłek dla opiekuna** przysługuje osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 r. w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1.922 zł.

Tabela 7 Wysokość świadczeń rodzinnych w 2014 r.

Rodzaj świadczenia	Wysokość świadczenia
Zasiłek rodzinny	77 zł miesięcznie na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia, 106 zł miesięcznie na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia 115 zł miesięcznie na uczące się dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia
Dodatki do zasiłku rodzinnego, z tytułu:	
Urodzenia dziecka	1.000 zł jednorazowo
Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	400 zł miesięcznie
Samotnego wychowywania dziecka	170 zł miesięcznie, jednak nie więcej niż 340,00 zł na wszystkie dzieci 250 zł miesięcznie w przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o znacznym stopniu niepełnosprawności, nie więcej jednak niż 500 zł na wszystkie dzieci
Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	80 zł miesięcznie na trzecie i na następne dzieci
Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	60 zł miesięcznie na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia 80 zł miesięcznie na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia
Rozpoczęcia roku szkolnego	100 zł raz w roku
Podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	90 zł przez 10 miesięcy na dziecko w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadgimnazjalnej lub artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także szkoły podstawowej lub gimnazjalnej w przypadku dziecka lub osoby uczącej się, legitymującej się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności 50 zł przez 10 miesięcy na dziecko w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadgimnazjalnej lub artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny
Świadczenia opiekuńcze:	
Świadczenie pielęgnacyjne	620 zł miesięcznie do 30 kwietnia 2014 r. 800 zł miesięcznie od 1 maja 2014 r.

Specjalny zasiłek opiekuńczy	520 zł miesięcznie
Pomoc do świadczenia pielęgnacyjnego	200 zł miesięcznie
Zasiłek pielęgnacyjny	153 zł miesięcznie
Zasiłek dla opiekuna	520 zł miesięcznie
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	1.000 zł świadczenie jednorazowe

2. Realizacja świadczeń rodzinnych

Informacje dotyczące rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych zawarte zostały w poniższej tabeli.

Tabela 8 Rodziny korzystające ze świadczeń rodzinnych w latach 2012 – 2014

L.p	Liczba rodzin	2012		2013		2014	
		Średnia miesięczna liczba	%	Średnia miesięczna liczba	%	Średnia miesięczna liczba	%
1.	Rodziny pobierające zasiłek rodzinny, w tym:	1982	100	1848	100	1746	100
1.1	na 1 dziecko	854	43,09	752	40,69	702	40,21
1.2	na 2 dzieci	761	38,40	733	39,66	703	40,26
1.3	na 3 dzieci	260	13,12	261	14,12	250	14,32
1.4	na 4 i więcej dzieci	107	5,39	102	5,51	87	4,98
2.	Dzieci, na które wypłacany jest zasiłek rodzinny, w tym w wieku:	3799	100	3570	100	3336	100
2.1	do ukończenia 5 roku życia	1140	30,01	1075	30,11	973	29,17
2.2	powyżej 5 roku życia, do ukończenia 18 roku życia	2335	61,46	2205	61,76	2115	63,40
2.3	powyżej 18 roku życia, do ukończenia 24 roku życia	324	8,53	290	8,12	248	7,43
3.	Osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne	233	x	208	x	174	x
4.	Osoby pobierające zasiłek pielęgnacyjny	1850	x	1781	x	1672	x
5.	Osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy	x	x	12	x	10	x
6.	Osoby pobierające zasiłek dla opiekuna	x	x	x	x	57	x

7.	Osoby pobierające jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka	71	x	50	x	59	x
----	---	----	---	----	---	----	---

W 2014 roku ze świadczeń rodzinnych korzystało średnio miesięcznie 3.075 rodzin, tj. średnio o 4,86 % mniej w porównaniu do roku poprzedniego. Zasiłki rodzinne pobierało średnio miesięcznie 1.746 rodziny, tj. średnio o 5,52 % mniej w porównaniu do roku poprzedniego. Największa liczba rodzin pobierała zasiłek rodzinny na 1 dziecko (40,21 %). Świadczenia pielęgnacyjne pobierało średnio miesięcznie 174 osób tj. o 16,35 % mniej w porównaniu do roku poprzedniego. Na zmniejszenie tej liczby miało wpływ wygaśnięcie w trakcie 2013 r. decyzji przyznających świadczenia pielęgnacyjne z mocy prawa. Zasiłki pielęgnacyjne pobierało średnio miesięcznie 1.672 osób, tj. średnio o 6,12 % mniej w porównaniu do roku poprzedniego. Jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka otrzymało średnio miesięcznie 59 osób tj. o 18 % więcej w porównaniu do roku poprzedniego.

W poniższej tabeli ujęto dane dotyczące liczby świadczeń rodzinnych oraz kwot wydatkowanych na ich wypłatę w latach 2012 – 2014.

Tabela 9 Świadczenia rodzinne zrealizowane w latach 2012 – 2014

L.p.	Rodzaj świadczenia	2012		2013		2014	
		Wydatki w zł	Liczba świadczeń	Wydatki w zł	Liczba świadczeń	Wydatki w zł	Liczba świadczeń
1.	Zasiłki rodzinne	3.949.623	45.588	4.198.277	42.841	3.931.149	40.029
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym z tytułu:	2.529.337	18.436	2.274.206	17.031	1.968.969	15.211
2.1	urodzenia dziecka	252.000	252	209.000	209	256.000	256
2.2	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	682.777	1.744	565.356	1.444	324.599	838
2.3	samotnego wychowywania dziecka	452.560	2.601	439.210	2.525	416.620	2.386
2.4	wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	526.560	6.582	503.120	6.289	458.480	5.731

2.5	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawn.	337.040	4.443	297.300	3.937	265.440	3.488
2.6	rozpoczęcia roku szkolnego	267.400	2.674	248.700	2.487	235.500	2.355
2.7	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.	11.000	140	11.520	140	12.330	157
3.	Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami(1+2)	6.478.960	64.024	6.472.483	59.872	5.900.118	55.240
4.	Zasiłki pielęgnacyjne	3.396.753	22.201	3.269.304	21.368	3.070.710	20.070
5.	Świadczenia pielęgnacyjne	1.443.631	2.799	1.382.628	2.494	1.532.384	2.084
6.	Dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego	x	x	96.100	961	0	0
7.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	x	x	35.689	69	61.256	119
8.	Zasiłek dla opiekuna	x	x	x	x	522.254	1.018
8.	Razem świadczenia opiekuńcze (4+5+6+7)	4.840.384	25.000	4.783.721	24.892	5.203.862	23.291
9.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	854.000	854	602.000	602	711.000	711
	RAZEM ŚWIADCZENIA RODZINNE (3+8+9)	12.173.344	89.878	11.858.204	85.366	11.797.722	79.242

W okresie sprawozdawczym wypłacono łącznie 79.242 **świadczeń rodzinnych** na łączną kwotę **11.797.722 zł.** W porównaniu do roku poprzedniego, nastąpiło **zmniejszenie liczby wypłaconych świadczeń** ogółem o 7,17 %. Zmniejszenie liczby świadczeń ogółem wynika ze stałego **spadku** (w 2014 roku o **7,74 %** w porównaniu do 2013 roku) liczby wypłaconych **zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami.** Nastąpiło także zmniejszenie wydatków na realizację zadania o 0,51 % w stosunku do roku 2013. Należy zaznaczyć, że niewielki procent zmniejszenia wydatków w stosunku do ubiegłego roku jest związany ze zwiększeniem wysokości świadczenia pielęgnacyjnego od 1 maja 2014 r. z kwoty 620 zł na 800 zł oraz wypłatą zasiłków dla opiekunów wraz z odsetkami ustawowymi

z wyrównaniem od 1 lipca 2013 r. Analizując powyższe dane trzeba podkreślić, że zwiększenie kryterium dochodowego od 1 listopada 2014 r. nie wpłynęło znacząco na zahamowanie tendencji spadkowych w zakresie liczby świadczeń oraz wydatków na świadczenia rodzinne. Jednocześnie nasuwa się wniosek, że powodem spadku jest w szczególności malejąca sukcesywnie liczba osób uprawnionych do świadczeń rodzinnych.

W analizowanym okresie nastąpił **spadek** liczby wypłaconych **świadczeń pielęgnacyjnych**. Natomiast suma liczby wypłaconych świadczeń pielęgnacyjnych, specjalnych zasiłków opiekuńczych i zasiłków dla opiekuna jest o **25,67 %** większa w porównaniu do liczby świadczeń pielęgnacyjnych i specjalnych zasiłków rodzinnych wypłaconych w roku poprzednim. Tak wysoki wzrost liczby tych świadczeń wynika z konieczności wypłaty zasiłków dla opiekuna z wyrównaniem od 1 lipca 2013 r. W 2014 roku odnotowano **spadek o 6,07%** (w porównaniu do roku poprzedniego) liczby wypłaconych **zasiłków pielęgnacyjnych**.

Osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne objęte są ubezpieczeniem zdrowotnym, w przypadku nieposiadania innego tytułu do ubezpieczenia oraz ubezpieczeniem emerytalno – rentowym, przy spełnieniu warunków określonych przepisami. W tabeli nr 10 przedstawiono dane dotyczące opłaconych składek na ubezpieczenie i wydatków na ten cel.

Tabela 10 Wydatki na składki na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenie zdrowotne w latach 2012 – 2014

Lp.	Wyszczególnienie	2012		2013		2014	
		Wydatki w zł	Liczba świadczeń	Wydatki w zł	Liczba świadczeń	Wydatki w zł	Liczba świadczeń
1.	Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	319.768	2.278	431.576	2.881	482.268	2.555
2.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	52.697	1.126	51.635	87	67.755	1.110
	Razem	372.465	3.304	483.211	2.968	550.023	3.665

Świadczenia rodzinne wypłacane są na podstawie **decyzji administracyjnych**. W 2014 roku wydano łącznie **5.041** decyzji dotyczących świadczeń rodzinnych, z czego 55 % decyzji wydanych zostało w ciągu 4 miesięcy (od września do grudnia). Wiąże się to ściśle z ustawowym okresem zasiłkowym, na jaki ustala się prawo do świadczeń rodzinnych, który oznacza okres od 1 listopada do 31 października następnego roku

kalendarzowego. Corocznie jest to czas wzmożonej pracy Działu, wymagający zwiększenia liczby osób wykonujących zadanie.

W zakresie świadczeń rodzinnych do Samorządowego Kolegium Odwoławczego przekazano 10 odwołań od decyzji Ośrodka. Kolegium utrzymało w mocy 7 decyzji, 3 decyzje zostało uchylone i przekazane do ponownego rozpatrzenia. Dotyczyło to w szczególności świadczeń pielęgnacyjnych, specjalnych zasiłków opiekuńczych i zasiłków dla opiekuna, w sprawie których przepisy prawne budzą dużo kontrowersji.

V. Fundusz alimentacyjny

1. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Realizacja zadań w zakresie funduszu alimentacyjnego polega na ustalaniu prawa do świadczeń, przygotowywaniu i wydawaniu decyzji administracyjnych w tych sprawach oraz wypłacaniu przyznanych świadczeń, a także egzekwowaniu nienależnie pobranych świadczeń oraz opracowywaniu sprawozdań i analiz w powyższej sprawie.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo, w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej, do ukończenia przez nią 25 roku życia. W przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności świadczenie przysługuje bezterminowo.

Osobą uprawnioną do świadczenia jest osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego (wyroku sądu ustalającego alimenty lub kopii odpisu protokołu posiedzenia, zawierającego treść ugody sądowej w sprawie alimentów), jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna (tzn. gdy w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zobowiązań alimentacyjnych).

Świadczenia przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 725 zł. Świadczenia przyznawane są w wysokości ustalonych alimentów, jednakże w kwocie nie wyższej niż 500 zł miesięcznie.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego nie przysługują, jeżeli osoba uprawniona została umieszczona w instytucji zapewniającej nieodpłatnie całodobowe utrzymanie albo w pieczy zastępczej, bądź zawarła związek małżeński.

W 2014 roku ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego korzystało średnio miesięcznie **461 rodzin i 743 osób uprawnionych** (w 2013 r. 469 rodziny, 766 osób uprawnionych). W okresie sprawozdawczym podjęto **1502 decyzje administracyjne** w sprawach dotyczących funduszu alimentacyjnego. Wypłacono ogółem 9.211 świadczeń na kwotę 3.295 110 zł, z tego na osobę uprawnioną w wieku:

- 0 – 17 lat – 7 501 świadczeń, na kwotę 2.705.083 zł,
- 18 – 24 lata – 1 692 świadczenia, na kwotę 581.627 zł,
- 25 lat i więcej – 18 świadczeń, na kwotę 8.400 zł.

W 2013 roku wydatki na powyższe zadanie wyniosły 3.303.918 zł.

Do Samorządowego Kolegium Odwoławczego przekazano 11 odwołań od decyzji Ośrodka. Kolegium utrzymało w mocy wszystkie decyzje.

2. Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych

Działania wobec dłużników alimentacyjnych przewidziane w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów obejmują ustalenie sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej. Z dłużnikiem przeprowadzany jest wywiad alimentacyjny oraz przyjmowane jest oświadczenie majątkowe. Informacje mające wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji, w szczególności informacje zawarte w wywiadzie alimentacyjnym oraz w oświadczeniu majątkowym dłużnika alimentacyjnego, na bieżąco przekazywane są komornikom sądowym.

W roku 2014 **przeprowadzono** ogółem **222 wywiady alimentacyjne** oraz **przyjęto 222 oświadczenia majątkowe** (w 2013 roku – 206 wywiadów alimentacyjnych i oświadczeń).

Jeśli podczas wywiadu ustalono, że dłużnik alimentacyjny nie może wywiązać się ze swoich zobowiązań z powodu braku zatrudnienia, a nie jest zarejestrowany, zobowiązuje się go do zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy jako osoba bezrobotna albo jako poszukująca pracy (w przypadku braku możliwości zarejestrowania się jako osoba bezrobotna). Po zarejestrowaniu się dłużnika, do Powiatowego Urzędu Pracy kierowana jest informacja o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika.

W roku 2014 zobowiązanie do zarejestrowania się w rejestrze osób bezrobotnych lub poszukujących pracy skierowano do 51 dłużników (w 2013 roku do 55 dłużników). Informacja o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika została skierowana do Powiatowego Urzędu Pracy w Siedlcach w przypadku 155 osób (w 2013 roku – 161 osób).

Jeżeli dłużnik alimentacyjny uniemożliwia lub odmówił:

- 1) przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego,
- 2) złożenia oświadczenia majątkowego,
- 3) zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy,
- 4) bez uzasadnionej przyczyny, przyjęcia propozycji zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach robót publicznych albo udziału w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych,

organ właściwy dłużnika wszczyna postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

Jeżeli decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych stanie się ostateczna, organ składa do prokuratury wnioski o ściganie dłużnika za przestępstwo polegające na uporczywym uchylaniu się od wykonania ciężącego na nim z mocy orzeczenia sądowego obowiązku łożenia na utrzymanie dzieci oraz kieruje wnioski do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego.

W roku 2014 wszczęto 313 postępowań w sprawie uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych (w 2013 r.- wszczęto 265 postępowań). Podjęto 203 decyzji uznających, a w 67 przypadkach wszczęte postępowania zostały umorzone (w 2013 r. podjęto 176 decyzji i umorzono 54 postępowania). Skierowano także **197 wniosków do prokuratury** o podejrzeniu popełnienia ww. przestępstwa oraz **27 wniosków do starosty** o zatrzymanie prawa jazdy (w 2013 roku odpowiednio 196 i 19 wniosków).

Wszystkie wymienione wyżej czynności, podjęte w trybie przewidzianym w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, miały na celu motywowanie dłużnika alimentacyjnego do wywiązania się z obowiązku alimentacyjnego. W efekcie tych działań oraz czynności podjętych przez komorników sądowych w roku 2014 **zwrócona została** przez dłużników alimentacyjnych kwota **486 399 zł należności powstałych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego** (odnotowano wzrost w stosunku do roku 2013 o 32,57 %) oraz **53 256,31 zł z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych** (odnotowano spadek w stosunku do roku 2013 o 45,67 %).

VI. Miejski Zespół Interdyscyplinarny

Miejski Zespół Interdyscyplinarny w Siedlcach został powołany na mocy art. 9a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.). W dniu 28 czerwca 2011 r. Rada Miasta w Siedlcach podjęła Uchwałę Nr X/202/2011 w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania, której wykonanie powierzyła Prezydentowi Miasta Siedlce.

Zespół Interdyscyplinarny to grupa specjalistów z różnych instytucji, łącząca swoją wiedzę, umiejętności oraz możliwości wynikające z kompetencji instytucji, którą reprezentują, podejmująca współpracę i skoordynowane działania, mające na celu niesienie pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałanie zjawisku przemocy na terenie Miasta Siedlce. Członkowie MZI wzięli udział w szkoleniu dla kandydatów do pracy w Zespole.

Podstawą prawną funkcjonowania Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego w Siedlcach jest m. in.:

- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 ze zm.);
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163);
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 z późn. zm.)
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”(Dz. U. Nr 209 poz. 1245).

W 2014 r. miało miejsce **5 posiedzeń MZI**, w trakcie których omawiane były zagadnienia dotyczące funkcjonowania zespołu i grup roboczych, podejmowane były prace w zakresie organizacji prac zespołu i grup roboczych. Ponadto Rada Miasta Siedlce Uchwałą Nr XXXIX/721/2014 z dnia 28.02.2014 r. przyjęła Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2016.

Zespół interdyscyplinarny powołuje grupy robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie. Skład osobowy grup roboczych jest dostosowany do potrzeb konkretnej rodziny. W pracach grup roboczych brali udział przedstawiciele: Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Siedlcach, Miejskiej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Siedlcach, Policji, oświaty, organizacji pozarządowych, Kuratorskiej Służby Sądowej, Kościoła Katolickiego, służby zdrowia.

W okresie sprawozdawczym, od stycznia do grudnia 2014 r., do Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło **134** (133 – w 2013 r.) **Formularzy „Niebieska Karta – A”** z czego:

- 123 (125 – 2013 r.) założonych przez przedstawicieli Policji;
- 10 (7 – 2013 r.) założonych przez przedstawicieli ośrodków pomocy społecznej;
- 1 (1 – 2013 r.) założony przez przedstawicieli oświaty.

Przewodniczący Zespołu w 2014 r. powołał **132** (114 – 2013 r.) **grupy robocze** w celu rozwiązywania konkretnych problemów wynikających z przemocy w rodzinie. Łącznie w 2014 r. odbyło się **290 posiedzeń grup roboczych** prowadzonych przez koordynatorów. Posiedzenia odbywały się w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Siedlcach przy ul. Sienkiewicza 32. Ponadto członkowie grup roboczych realizowali swoje zadania w terenie, docierając do poszczególnych rodzin w ramach wykonywanych obowiązków służbowych lub zawodowych.

13 procedur zostało zakończonych z powodu zrealizowania indywidualnych planów pomocy lub braku zasadności podejmowania działań w ramach procedury Niebieskiej Karty. Miejski Zespół Interdyscyplinarny przekazał 1 zawiadomienie do Prokuratury Rejonowej w Siedlcach o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, związanego z występowaniem przemocy rodzinie. Pozostałe sprawy są w toku.

VII. Zadania wynikające z innych ustaw

1. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

W ramach realizacji zadań z zakresu administracji rządowej wynikających z przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, każdy powiat ma obowiązek prowadzenia orzecznictwa do tzw. celów pozarentowych, poprzez powołanie powiatowych zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności. W Mieście Siedlce zadanie to realizuje **Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności** działający w strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie. Zespół obejmuje swoim działaniem 4 powiaty: Miasto Siedlce oraz, na mocy zawartych porozumień, Powiat Siedlecki (ziemski), Powiat Sokołowski i Powiat Łosicki.

W Zespole zatrudnionych jest 5 pracowników administracyjnych, w pełnym wymiarze czasu pracy (w tym przewodnicząca Zespołu i sekretarz Zespołu), których obowiązkiem jest obsługa administracyjno – biurowa, wydawanie i przyjmowanie wniosków o wydanie orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności, udzielanie informacji. Ponadto w Zespole świadczą pracę specjaliści uprawnieni do orzekania (lekarze, psychologowie, pracownicy socjalni, pedagodzy, doradcy zawodowi).

Posiedzenia składów orzekających odbywają się codziennie. Natomiast 2 do 6 razy w miesiącu równocześnie obradują dwa składy orzekające z udziałem kilku specjalistów.

Do zadań Zespołu należy wydawanie orzeczeń o niepełnosprawności osób, które nie ukończyły 16 roku życia, orzeczeń o stopniu niepełnosprawności osób, które ukończyły 16 rok życia, orzeczeń o wskazaniach do ulg i uprawnień osób posiadających orzeczenia o inwalidztwie lub niezdolności do pracy oraz legitymacji i kart parkingowych.

W 2014 roku wydano **5.541 orzeczeń**, o 4,58 % mniej w porównaniu do roku poprzedniego. W tabeli nr 11 ujęto dane dotyczące wydanych orzeczeń w latach 2012 – 2014, w podziale na poszczególne powiaty.

Tabela 11 Orzeczenia wydane przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w latach 2012 – 2014

Nazwa powiatu	Liczba wydanych orzeczeń		
	2012	2013	2014
Miasto Siedlce	2464	2404	2319
Powiat Siedlecki	1978	1737	1736
Powiat Sokołowski	1133	1032	927
Powiat Łosicki	744	634	559
Ogółem	6319	5807	5541

Liczba wydanych orzeczeń dla osób z Miasta Siedlce zmniejszyła się o 3,54 % w porównaniu do roku poprzedniego. Szczegółowe informacje o liczbie wydanych orzeczeń dla mieszkańców Miasta zawiera poniższa tabela.

Tabela 12 Rodzaje orzeczeń wydanych mieszkańcom Miasta Siedlce w latach 2012 – 2014

rodzaj orzeczenia	rok		
	2012	2013	2014
o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych ¹	436	355	341
z określeniem stopnia niepełnosprawności ² , w tym:	1887	1881	1836
znaczego	373	298	278
umiarkowanego	976	982	935
lekkiego	538	601	623
o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	19	122	95
o odmowie wydania orzeczenia uwzględniającego zmianę stanu zdrowia	45	46	47
Razem	2464	2404	2319

¹ dotyczy osób przed 16 – tym rokiem życia,

² dotyczy osób po 16 – tym roku życia.

W okresie sprawozdawczym wydano 1.479 legitymacji osobom niepełnosprawnym, tj. o 7,10 % mniej w porównaniu do 2013 roku.

2. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych

Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych realizowana jest w oparciu o przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Zakres rehabilitacji społecznej realizowanej przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie obejmuje **dofinansowanie**:

- ✓ likwidacji barier funkcjonalnych, tj. architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
- ✓ zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze (tj. pieluchomajtki, protezy, kule, cewniki, buty ortopedyczne, aparaty słuchowe),
- ✓ uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- ✓ sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
- ✓ działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej prowadzonego przez Caritas Diecezji Siedleckiej. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie sprawuje również nadzór nad działalnością Warsztatu Terapii Zajęciowej.

Środki finansowe na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej pochodzą z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. W poniższej tabeli przedstawiono wykorzystanie środków PFRON w latach 2012 – 2014.

Tabela 13 Wykorzystanie środków w latach 2012 – 2014

Wyszczególnienie	Liczba osób			Kwota w zł		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014
Dofinansowanie do likwidacji barier funkcjonalnych	20	0	0	240.943	0	0
Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt ortopedyczny i środki pomocnicze	338	270	277	238.914	179.975	233.200
Dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych	503	363	500	417.654	311.043	442.345
Dofinansowanie działalności WTZ	30	30	30	443.880	443.880	443.880
Razem	891	663	807	1.416.895	934.898	1.119.425
Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych (liczba organizacji)	6	6	6	28.626	29.600	26.032
Razem	x	x	x	1.445.521	964.498	1.145.457

Środki na dofinansowanie kosztów działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej Miasto otrzymuje wg algorytmu. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych kwota otrzymana z PFRON nie może pokrywać więcej niż 90% kosztów działalności WTZ. Do sfinansowania pozostałych 10% zobowiązane są powiaty, na terenie których zamieszkują uczestnicy zajęć w WTZ. W 2014 r. ze środków PFRON sfinansowano koszty działalności WTZ w kwocie 443.880,00 zł. Miasto Siedlce, Powiat Siedlecki oraz Powiat Łukowski przeznaczyły na ten cel dotację w łącznej kwocie 49.320,00 zł. W zajęciach Warsztatu w 2014 r. uczestniczyło **38 osób**. Od dnia 29.12.2014 r., decyzją Prezydenta Miasta Siedlce, liczba miejsc w Warsztacie Terapii Zajęciowej w Siedlcach wzrosła z 30 do 35. Dodatkowe koszty z tym związane w 2014 r. w całości pokryła Caritas Diecezji Siedleckiej. W związku z tym nakłady PFRON-u oraz Powiatów pozostały na tym samym poziomie i ulegną zwiększeniu dopiero w 2015 r. Kontrola przeprowadzona przez pracowników MOPR w Siedlcach w ramach nadzoru sprawowanego nad działalnością WTZ w 2014 r. nie wykazała nieprawidłowości.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Siedlcach na mocy Umowy zawartej pomiędzy Miastem Siedlce a Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

realizował w 2014 r. pilotażowy **program „Aktywny samorząd”**, którego głównym celem było eliminowanie lub zmniejszanie barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym i edukacyjnym.

Dofinansowano wnioski w ramach następujących Modułów:

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową:

1. Obszar A – likwidacja bariery transportowej:

Zadanie 1: pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu;

Zadanie 2: pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B.

2. Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestnictwa w społeczeństwie informacyjnym:

Zadanie 1: pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania;

Zadanie 2: dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania.

3. Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

Zadanie 1: pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym;

Zadanie 2: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym;

Zadanie 3: pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne;

Zadanie 4: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny.

4. Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym (forma wsparcia realizowana była dotychczas w ramach programu „Student II”).

Pomoc w ramach Programu udzielana była osobom niepełnosprawnym w wieku aktywności zawodowej, posiadającym aktualne orzeczenie o niepełnosprawności lub przyznaną grupę inwalidzką. W przypadku wniosków, które zostały zakwalifikowane do dofinansowania, Prezydent Miasta Siedlce zawarł z Beneficjentami umowy, na podstawie których wypłacano dofinansowania.

Środki finansowe na realizację zadań w ramach pilotażowego programu „Aktywny samorząd” pochodzą z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. W tabeli nr 14 przedstawiono wykorzystanie środków na realizację programu „Aktywny samorząd” w latach 2013 – 2014.

Tabela 14 Wykorzystanie środków w latach 2013 – 2014

Wyszczególnienie	Liczba dofinansowanych wniosków		Kwota w zł	
	2013	2014	2013	2014
Pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu	1	0	3 300,00	0,00
Pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B	2	1	2 242,00	975,00
Pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania	7	4	47 195,50	13 605,80
Dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania	1	0	440,00	0,00
Pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	1	4	11 673,00	71 800,00
Pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	2	2	3 118,00	3 600,00
Pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne	1	1	12 600,00	25 000,00
Pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny	0	0	0,00	0,00
Pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej	4	5	4 385,57	5 036,25
Pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym	56	56	80 971,00	126 990,00
RAZEM	75	73	165 925,07	247 005,07

Wszystkie Umowy dofinansowania zawarte w 2014 r. zostały rozliczone. Żadna z osób, które skorzystały z pomocy finansowej w ramach programu „Aktywny samorząd” nie posiada z tego tytułu zaległych zobowiązań wobec Miasta Siedlce oraz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

3. Potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

Potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych jest zadaniem zleconym gminie na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Zgodnie z przepisami ww. ustawy prawo do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na zasadach określonych w ustawie mają inne, niż ubezpieczeni, osoby posiadające obywatelstwo polskie i posiadające miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które spełniają kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, co do których nie stwierdzono okoliczności, o której mowa w art. 12 tej ustawy (dysproporcji), na zasadach i w zakresie określonym dla ubezpieczonych. W celu ustalenia sytuacji dochodowej i majątkowej świadczeniobiorcy przeprowadza się rodzinny wywiad środowiskowy zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.

Dokumentem potwierdzającym prawo do świadczeń opieki zdrowotnej jest decyzja administracyjna. W 2014 r. w sprawach o potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej wydano łącznie **112 decyzji administracyjnych dla 69 osób** (w 2013 r. 125 decyzji dla 81 osób, w 2012 r. 110 decyzji dla 71 osób). Gmina otrzymuje dotację z budżetu państwa na refundację poniesionych kosztów realizacji zadania.

VIII. Pozostała działalność

1. Nadzór nad jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej

W 2014 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie sprawował nadzór nad działalnością dwóch jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, tj.: „Domu nad Stawami” Domu Pomocy Społecznej w Siedlcach oraz Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób niepełnosprawnych intelektualnie i osób z autyzmem w Siedlcach.

Zarządzeniem nr 67/2008 z dnia 19 lutego 2008 roku Prezydent Miasta Siedlce określił zasady sprawowania nadzoru nad ww. podmiotami. Nadzór polega przede wszystkim na przeprowadzaniu kontroli problemowych, doraźnych i sprawdzających, w szczególności w zakresie przestrzegania standardów opieki i wychowania oraz świadczonych usług, ale również na stałej współpracy z podległymi jednostkami, polegającej m. in. na bieżącym informowaniu o wszelkich zmianach (np. przepisów prawnych).

Kontrole jednostek organizacyjnych pomocy społecznej odbyły się w oparciu o Plan kontroli na 2014 rok, zatwierdzony przez Prezydenta Miasta Siedlce i obejmowały realizację standardów wyznaczonych aktami wykonawczymi do ustawy o pomocy społecznej.

Przedmiotem kontroli przeprowadzonej w 2014 r. w „Domu nad Stawami” Domu Pomocy Społecznej w Siedlcach było zachowywanie standardu opieki w zakresie zapewnienia mieszkańcom DPS odpowiednich warunków mieszkalnych, sanitarnych, żywieniowych i higienicznych.

Z kolei w Środowiskowym Domu Samopomocy dla osób niepełnosprawnych intelektualnie i osób z autyzmem kontrolą objęto zachowywanie standardu usług świadczonych przez ŚDS w zakresie wyposażenia w meble i sprzęty niezbędne do prowadzonych zajęć oraz realizacji zadań wspierająco – aktywizujących i stan dokumentacji stanowiącej podstawę kierowania podopiecznych do Placówki.

W toku przeprowadzonych czynności kontrolnych nie stwierdzono nieprawidłowości. W związku z powyższym zalecenia pokontrolne nie zostały wydane.

2. Projekt „Stawiam na siebie!” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w 2014 roku, już siódmy rok, realizował projekt systemowy pn.: „Stawiam na siebie!”, współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (Priorytet VII „Promocja integracji społecznej”, Działanie 7.1 „Rozwój i upowszechnienie aktywnej

integracji”, Poddziałanie 7.1.1 „Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej”).

Głównym celem projektu było podniesienie poziomu aktywności społeczno – zawodowej osób z terenu miasta Siedlce, pozostających bez zatrudnienia, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej i będących w wieku aktywności zawodowej.

Udział w projekcie w 2014 roku, na różnym etapie jego realizacji, rozpoczęło **86 osób (54 kobiety i 32 mężczyźni)**. Ponadto **16 osób (9 kobiet i 7 mężczyźni)** przystąpiło do kontynuowania programu aktywizacyjnego rozpoczętego w ramach projektu w 2013 roku.

Osiągnięcie celu projektu możliwe było dzięki zastosowaniu wobec każdego z Uczestników **instrumentów aktywnej integracji**, tzn. działań mających ułatwić przywrócenie osób wykluczonych na rynek pracy oraz do ich integracji ze społeczeństwem, poprzez przywrócenie im zdolności lub możliwości zatrudnienia, uzyskanie wsparcia dochodowego oraz wyeliminowanie przeszkód napotykanych przez osoby i rodziny w procesie dostępu do praw i usług społecznych, a przez to wspierających ich powrót do zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.

W ramach projektu zorganizowane zostały następujące **kursy podnoszące kwalifikacje zawodowe**: „Sprzedawca”, „Księgowość”, „Obsługa wózków jezdniowych z napędem silnikowym (II WJO), w tym zasilanych gazem i obsługa magazynu”, „Prawo jazdy kat. C”, „Prawo jazdy kat. D”, „Fryzjerstwo”, „Florystyka”, „Profesjonalne sprzątanie”, „Projektowanie stron internetowych”, „Pracownik ochrony fizycznej”.

Kursy zawodowe poprzedzone zostały zajęciami warsztatowymi, które oprócz dostarczenia wiedzy merytorycznej, miały przyczynić się do zmiany postawy Uczestników projektu, pobudzić ich do działania, zmotywować do własnej aktywności w zakresie poprawy sytuacji życiowej oraz spowodować wzrost pewności siebie i zaufania we własne możliwości.

Uczestnikom zaproponowano udział w:

- **warsztatach umiejętności społeczno – zawodowych**, które obejmowały w szczególności zajęcia w zakresie budowy i podniesienia poczucia własnej wartości, komunikacji interpersonalnej, asertywności, rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie z trudnymi sytuacjami, prowadzenia rozmowy z potencjalnym pracodawcą oraz umiejętności gospodarowania budżetem domowym;
- **warsztatach w zakresie savoir – vivre’u**, poruszających zagadnienia dotyczące podstawowych zasad etykiety i kultury zachowań w kontaktach międzyludzkich, właściwego zachowania podczas rozmowy kwalifikacyjnej z potencjalnym pracodawcą i w miejscach publicznych;
- **szkoleniu z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej**;

- **zajęciach grupowych i indywidualnych z doradcą zawodowym**, obejmujących między innymi zagadnienia dotyczące sporządzania profesjonalnych dokumentów aplikacyjnych.

Dla Uczestników posiadających dzieci bądź innych, zainteresowanych uzyskaniem wiedzy na tematy związane z wychowaniem, zorganizowano **warsztaty umiejętności wychowawczych**. Zajęcia te miały na celu rozwijanie umiejętności budowania prawidłowych relacji interpersonalnych, kształtowanie i doskonalenie umiejętności wychowawczych Uczestników, wzmocnienie wśród nich poczucia odpowiedzialności za wychowanie dziecka, poznanie jego potrzeb, a także pokazanie, gdzie można szukać pomocy w rozwiązywaniu trudności wychowawczych.

Grupa 10 Uczestników projektu wzięła udział w:

- **warsztatach rodzinnych**, podczas których przekazana została podstawowa wiedza na temat zagadnień dotyczących między innymi rozbudzania/wzmacniania świadomości pełnienia roli rodzica, odpowiedzialności i obowiązków wynikających z rodzicielstwa, znaczenia pozytywnego stworzenia systemu norm i zasad oraz wymagań i konsekwencji w wychowaniu dziecka;
- **spotkaniach klubu samopomocowego**;
- **zajęciach grupowych i indywidualnych z doradcą zawodowym**.

Uczestnicy kontynuujący program aktywizacyjny rozpoczęły w ramach projektu w 2013 roku uczestniczyli w wybranym **kursie podnoszącym kwalifikacje zawodowe** lub w pakiecie działań obejmującym: **spotkania klubu samopomocowego, warsztaty umiejętności wychowawczych oraz szkolenie z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej**.

Trzy Uczestniczki w trakcie udziału w projekcie, w celu uzupełnienia wykształcenia, **podjęły naukę na poziomie gimnazjalnym, licealnym i policealnym** (jednej Uczestniczce sfinansowano koszt nauki, dwie Uczestniczki pobierały naukę w szkołach bezpłatnych).

W celu umożliwienia uczestnictwa w zajęciach 4 Uczestniczkom projektu, które we własnym zakresie nie mogły zapewnić opieki nad dzieckiem/dziećmi, zorganizowano i sfinansowano usługi opiekunki do dzieci.

W ramach **działań o charakterze środowiskowym** adresowanych do Uczestników projektu, Ich otoczenia oraz mieszkańców Siedlec, zorganizowano następujące przedsięwzięcia:

- **Specjalistyczny Punkt Konsultacyjny** – w Punkcie Konsultacyjnym, funkcjonującym w soboty od 01 lutego do 13 grudnia 2014 r., Uczestnicy projektu oraz mieszkańcy Miasta mogli skorzystać z bezpłatnych porad udzielanych przez trzech psychologów

- oraz trzech prawników. Łącznie udzielonych zostało 980 porad (508 prawnych i 472 psychologiczne). Z usług Punktu skorzystały, z różną częstotliwością, 543 osoby;
- **Pracownię Działań Twórczych** – w okresie od 22 sierpnia do 20 września 2014 r., odbywały się spotkania dla Uczestników projektu wraz z rodzinami. Zajęcia prowadzone były metodami aktywizującymi, opartymi na współpracy rodziców z dziećmi. Celem Pracowni było uczenie umiejętności wspólnego, aktywnego spędzania wolnego czasu i wzmocnienie relacji rodzic – dziecko;
 - **trzy jednodniowe wycieczki o charakterze rekreacyjno – edukacyjnym** – dla Uczestników projektu i ich dzieci zorganizowane zostały trzy jednodniowe wycieczki. Pierwsza, do Parku Edukacji i Rozrywki „Farma Iluzji” w Mościskach, odbyła się 23 sierpnia 2014 r. Wzięły w niej udział 62 osoby. W drugiej, do Bałtowskiego Kompleksu Turystycznego, zorganizowanej 30 sierpnia 2014 r., uczestniczyło 51 osób. Trzecia, do Teatru Syrena w Warszawie na spektakl „Dzieci z Bullerbyn”, odbyła się 27 września 2014 r. Wzięło w niej udział 76 osób;
 - **projekcje filmów o tematyce społecznej** – w dniach 16 – 18 września 2014 r. w Kinie Helios Siedlce wyświetlono trzy filmy poruszające tematykę społeczną: „Powtórnie narodzony”, „Jak ojciec i syn” oraz „Chce się żyć”. Filmy cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem społeczności lokalnej. W projekcjach uczestniczyło łącznie ok. 1 100 osób;
 - **wystawienie spektaklu teatralnego poruszającego problemy społeczne** – w dniu 11 października 2014 roku w Centrum Kultury i Sztuki im. A. Meżeryckiego Scena Teatralna Miasta Siedlce dwukrotnie wystawiono spektakl teatralny pt.: „Pocałunek” Teatru Ateneum im. Stefana Jaracza w Warszawie. Spektakl obejrzało ok. 800 osób;
 - **konferencję dla specjalistów pn.: „Niegrzeczne dzieci? Zaburzenia zachowania i emocji u dzieci i młodzieży”** – wykłady wygłoszone podczas Konferencji poruszały m. in. kwestie związane z zagadnieniami dotyczącymi: kierunków badań i edukacji osób z autyzmem, metod terapii autyzmu, zaburzeń przetwarzania słuchowego, zespołu Aspergera, ADHD, zaburzeń odżywiania u dzieci i młodzieży, wspierania systemu rodzinnego przy zaburzeniach zachowania i emocji u dzieci oraz mitów i faktów na temat terapeutyzacji życia. Konferencja odbyła się w dniach 22 i 23 października 2014 r. Uczestnikami byli m. in.: pracownicy socjalni, nauczyciele, pedagodzy, kuratorzy, przedstawiciele organizacji pozarządowych oraz rodzice dzieci z zaburzeniami zachowania. W Konferencji pierwszego dnia uczestniczyło ok. 170 osób, a drugiego – ok. 160 osób;

- **konferencję dla rodziców pn.: „Współczesne wyzwania wobec wychowania”** – przedmiotem Konferencji były m. in. zagadnienia związane ze wspomaganiami rozwoju małych dzieci, drogą nastolatków do dojrzałości, alkoholowym zespołem płodowym oraz zagrożeniami dla rozwoju dzieci ze strony mediów i gier komputerowych. Konferencja odbyła się w dniu 25 listopada 2014 r. Wzięli w niej udział Uczestnicy projektu, inne osoby korzystające z pomocy MOPR, kuratorzy, wychowawcy świetlic środowiskowych oraz pracownicy Ośrodka. W Konferencji uczestniczyło ok. 140 osób;
- **przygotowanie i wydanie materiałów pokonferencyjnych** – wydano 310 egz. materiałów pokonferencyjnych, zawierających wykłady wygłoszone podczas dwóch Konferencji, które zostały zorganizowane w ramach projektu w 2014 r. Publikację otrzymali Uczestnicy Konferencji i prelegenci;
- **imprezę integracyjną** – w dniu 06 grudnia 2014 r. zorganizowana została zabawa mikołajkowa dla Uczestników projektu i ich rodzin, w której uczestniczyło 109 osób.

Całkowity koszt realizacji projektu pn.: „Stawiam na siebie!” w 2014 roku wyniósł **683.991,67 zł**, z czego wkład własny stanowił **71.819,13 zł** (10,5% wartości projektu).

Udział w projekcie zakończyły **73 osoby** (w tym 2 osoby podjęły zatrudnienie w jego trakcie). Z informacji uzyskanych od pracowników socjalnych (dane z marca 2015 roku) wynika, że po zakończeniu projektu 4 osoby podjęły zatrudnienie, 8 osób wykonuje prace dorywcze, a 1 osoba przystąpiła do realizacji Indywidualnego Programu Zatrudnienia Socjalnego w Centrum Integracji Społecznej w Siedlcach.

3. Prace społecznie użyteczne

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Siedlcach, działając w imieniu Prezydenta Miasta Siedlce, w 2014 r. organizował i koordynował realizację **prac społecznie użytecznych** na terenie miasta Siedlce. Prace społecznie użyteczne są instrumentem reintegracji społeczno – zawodowej beneficjentów pomocy społecznej. Uczestnikami prac są osoby uprawnione, korzystające ze świadczeń pomocy społecznej. Prace społecznie użyteczne organizowane były w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, oświaty, organizacjach pozarządowych statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub działających na rzecz społeczności lokalnej, organizacjach pozarządowych realizujących zadania pomocy społecznej oraz w instytucjach działających na rzecz społeczności lokalnej, nie działających w celu maksymalizacji zysku.

W 2014 roku **39 podmiotów** organizujących prace społecznie użyteczne zgłosiło zapotrzebowanie na **152 miejsca pracy** (w 2013 roku na 151 miejsc pracy). Z uwagi na limit środków Funduszu Pracy założony na organizację prac społecznie użytecznych w 2014 roku zabezpieczono 105 miejsc pracy, w tym 18 miejsc w ramach Programu Aktywizacja i Integracja zgodnie z porozumieniem o współpracy zawartym z Powiatowym Urzędem Pracy w Siedlcach. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie zawierał umowy z podmiotami, kierował osoby do wykonywania prac we wskazanych podmiotach, monitorował przebieg realizacji prac, przygotowywał i wypłacał podopiecznym świadczenia za wykonywane prace społecznie użyteczne, pracownicy socjalni zawierali z osobami skierowanymi do prac społecznie użytecznych kontrakty socjalne. Realizację zadania przedstawia tabela nr 15.

Tabela 15 Realizacja prac społecznie użytecznych w latach 2012 – 2014

Rok	Osoby skierowane do p.s.u.	Osoby wykonujące p.s.u. przez okres, na jaki zostały skierowane	Osoby, które przerwały wykonywanie p.s.u. - powody		
			podjęcie zatrudnienia	względy zdrowotne/brak opieki nad dzieckiem	porzucenie wykonywania p.s.u.
2012	93*	70	5	1	12
2013	161**	124	7	1	23
2014	134***	91	12	7	16

* 5 osób przerwało wykonywanie p.s.u. z innych niż ww. powody: 1 osoba osiągnęła wiek emerytalny, 1 osoba nie rozpoczęła psu, otrzymała inną ofertę pracy, 1 osoba nie wywiązywała się należycie z powierzonych obowiązków, 1 osoba odmówiła podjęcia pracy, 1 osoba nie odebrała skierowania

** 6 osób przerwało wykonywanie p.s.u. z innych niż ww. powody:(1 osoba odmówiła podjęcia pracy, 4 osoby nie rozpoczęły p.s.u., 1 osoba nie odebrała skierowania)

*** 8 osób przerwało wykonywanie p.s.u. z innych niż ww. powody:(1 osoba odmówiła podjęcia pracy, 4 osoby nie rozpoczęły p.s.u., 2 osoby nie odebrały skierowania, 1 osoba otrzymała zasiłek stały)

Osoby, które porzuciły wykonywanie prac społecznie użytecznych, poniosły konsekwencje określone w kontrakcie socjalnym, tj. utraciły prawo do świadczeń z pomocy społecznej na czas określony w kontrakcie (najczęściej od 6 do 12 miesięcy).

Czas pracy w ramach prac społecznie użytecznych nie może przekroczyć 10 godzin tygodniowo. Uczestnicy za wykonywaną pracę od 01.06.2014 r. otrzymywali świadczenie w kwocie 8,10 zł za 1 godzinę pracy (do końca maja 2014 r. 8,00 zł).

Realizacja prac społecznie użytecznych odbywała się we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Siedlcach. PUP, na podstawie imiennych propozycji tuł. Ośrodka, wydawał skierowania osobom uprawnionym, a także dokonywał refundacji ze środków Funduszu Pracy kwot wypłaconych świadczeń pieniężnych za wykonane prace społecznie użyteczne w wysokości 60 % minimalnej kwoty przysługującego świadczenia.

4. Współpraca z organizacjami i instytucjami

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie współpracuje z wieloma instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi przede wszystkim na polu pomocy społecznej. Wśród nich wymienić można Policję, Sąd Rejonowy i Okręgowy, zakłady karne, kuratorów sądowych, Prokuraturę, Powiatowy Urząd Pracy, Wojewódzki Urząd Pracy, ZUS, szkoły, ośrodki interwencji kryzysowej, publiczne i niepubliczne poradnie zdrowia psychicznego, Poradnię Leczenia Uzależnień, Kurię Diecezjalną w Siedlcach, siedleckie parafie, Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Rejonowy w Siedlcach, Stowarzyszenie Pomocy Społecznej, Rehabilitacji i Resocjalizacji im. H. Ch. Kofoeda, Siedleckie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym „Przystań”, Bank Żywności, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zarząd Oddziału Miasta i Powiatu w Siedlcach, Centrum Kultury i Sztuki im. Andrzeja Meżeryckiego, NoveKino, Caritas Diecezji Siedleckiej, Polski Związek Głuchych, Terenowy Ośrodek Rehabilitacji i Wsparcia Społecznego Nieśłyszących, Specjalistyczny Ośrodek Diagnostyki i Rehabilitacji Dzieci z Wadą Słuchu PZG, Wioskę Dziecięcą SOS, Katolickie Stowarzyszenie Niepełnosprawnych, Stowarzyszenie Diabetyków i wiele innych.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, realizując zadania wynikające z Ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym, współpracował również z **Centrum Integracji Społecznej w Siedlcach** prowadzonym przez Caritas Diecezji Siedleckiej. Usługi szkoleniowe Centrum Integracji Społecznej skierowane są do osób, które podlegają wykluczeniu społecznemu i ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie własnym staraniem zaspokoić podstawowych potrzeb życiowych. Bardzo często znajdują się w sytuacji pogłębiającej ubóstwo i uniemożliwiającej lub ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym oraz rodzinnym.

W utworzonych w Centrum sekcjach: **porządkowo – remontowej, ślusarsko - spawalniczej, florystyczno – bukociarsko – ogrodniczej, szwalniczo – krawieckiej, opiekuna osób starszych, gastronomicznej, wikliniarskiej i kasjer – sprzedawca**, osoby bezrobotne mają możliwość zdobycia nowych kwalifikacji i umiejętności zawodowych. Ponadto prowadzone są działania mające na celu odbudowanie i podtrzymanie u uczestników zajęć zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na otwartym rynku pracy, pełnienia ról społecznych w miejscu pracy i uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej.

Rola pracowników socjalnych MOPR polega w szczególności na kierowaniu osób do uczestnictwa w zajęciach CIS, a także monitorowaniu efektów integracji społecznej i zawodowej realizowanych zgodnie z Indywidualnymi Programami Zatrudnienia Socjalnego.

Indywidualny Program zawierany jest początkowo na okres próbny 1 miesiąca, a następnie na okres 11 miesięcy. Dokument uwzględnia osobistą sytuację uczestnika, jego prawa i obowiązki oraz program reintegracji społecznej określający indywidualne formy współpracy. Pracownicy MOPR przeprowadzili w Centrum Integracji Społecznej nieodpłatne zajęcia, podczas których omówione zostały następujące zagadnienia: przemoc w rodzinie, interwencja kryzysowa i system pomocy społecznej w Polsce.

W 2014 r. pracownicy socjalni Ośrodka wydali łącznie **109 opinii** (w 2013 r. – 88 opinii, w 2012 r. – 86 opinii) wraz ze skierowaniami do zajęć w Centrum Integracji Społecznej). Z wszystkimi podopiecznymi MOPR zawarte były kontrakty socjalne. Centrum w ubiegłym roku realizowało Indywidualne Programy Zatrudnienia Socjalnego z 145 osobami bezrobotnymi. Z bieżących informacji, jakie otrzymujemy z CIS wynika, że w 2014 roku 35 osób ukończyło Program po okresie, na który został on zawarty, natomiast 36 uczestników przerwało bądź zrezygnowało z realizacji Programu.

IX. Kadra

Na dzień 31.12.2014 roku w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie zatrudnionych było **115 osób (111,575 etatów), w tym 6 osób na zastępstwo.**

Zatrudnienie w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w podziale na zadania przedstawiało się następująco:

- pracownicy realizujący zadania z zakresu pomocy społecznej i przeciwdziałania przemocy w rodzinie – **50 osób, w tym 38 pracowników socjalnych, 1 terapeuta oraz 11 osób (w tym 2 zastępstwa) pracowników obsługujących świadczenia z pomocy społecznej;**
- pracownicy realizujący zadania z zakresu świadczeń rodzinnych – **7 osób;**
- pracownicy realizujący zadania z zakresu pomocy osobom uprawnionym do alimentów – **6 osób, w tym 2 zastępstwa;**
- pracownicy realizujący zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej – **6 osób, w tym 2 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, 4 asystentów rodziny;**
- pracownicy realizujący zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych – **2 osoby;**
- pracownicy realizujący zadania z zakresu orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (PZOON) – **5 osób;**
- pracownicy realizujący zadania z zakresu dziennego wsparcia osób z zaburzeniami psychicznymi (ŚDS i specjalistyczne usługi opiekuńcze) – **8 osób;**
- pracownicy realizujący zadania z zakresu księgowości – **11 osób, w tym 1 zastępstwo;**
- pracownicy realizujący zadania analityczno – programowe – **5 osób, w tym pracownicy realizujący projekt pn.: „Stawiam na siebie!” – 3 osoby;**
- kadra zarządzająca i pracownicy administracji – **15 osób, w tym 1 zastępstwo.**

Podział pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie ze względu na posiadane wykształcenie przedstawiał się następująco:

- z wykształceniem wyższym magisterskim – **81 osób;**
- z tytułem zawodowym licencjata – **15 osób;**
- z wykształceniem średnim – **17 osób;**
- z wykształceniem zawodowym – **2 osoby.**

Wszyscy pracownicy Ośrodka posiadają wykształcenie i umiejętności wymagane na zajmowanych stanowiskach pracy i nadal podnoszą swoje kwalifikacje, poprzez podejmowanie różnych form doksztalcania i samokształcenia.

W 2014 roku poszczególni pracownicy MOPR uczestniczyli m.in. w następujących szkoleniach, kursach, konferencjach, warsztatach, sympozjach:

- „Szkolenie dodatkowe dla psychologów, doradców zawodowych i pedagogów”;
- „Szkolenie z nowych technologii dla pracowników 45+ zatrudnionych w instytucjach pomocy i integracji społecznej ze szczególnym uwzględnieniem pracowników socjalnych”;
- „Szkolenie dla pedagogów – członków Powiatowych Zespołów do spraw Orzekania o Niepełnosprawności”;
- „Najnowsze zmiany w świadczeniach opiekuńczych”;
- „Szkolenie dla pracowników socjalnych członków Powiatowych Zespołów do spraw Orzekania o Niepełnosprawności”;
- „Fundusz Alimentacyjny 2014 – aktualne problemy”;
- „Zespoły interdyscyplinarne ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie – diagnoza i pomoc”;
- „Rola więzi rodzinnych w profilaktyce uzależnień”;
- „Rozwój umiejętności w zakresie identyfikacji potrzeb klientów pomocy społecznej i projektowania dla nich wsparcia aktywizacyjnego”;
- „Praca z rodziną biologiczną”;
- „Modernizacja pieczy społecznej: wykorzystanie środków unijnych w zakresie przejścia od opieki instytucjonalnej do opieki świadczonej na poziomie lokalnym”;
- „Rodzina a nie instytucja”;
- „Warsztaty dziennikarskie”;
- „III Integracyjny Ogólnopolski Zlot Asystentów Rodziny”;
- „Asystent usamodzielnienia”.

X. Podsumowanie

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Głównym celem pomocy społecznej jest wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb oraz zapobieganie powstawaniu trudnych sytuacji życiowych, w szczególności przez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Działania wspierające podejmowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie polegają w szczególności na pracy socjalnej oraz udzielaniu pomocy w formie pieniężnej i niepieniężnej. Dobrym narzędziem pracy socjalnej jest kontrakt socjalny, który mobilizuje osoby do aktywności w rozwiązywaniu swoich problemów, wyzwala z bierności i często wyuczzonej bezradności, a z drugiej strony pozwala zidentyfikować i wyeliminować z pomocy społecznej osoby i rodziny, które nie są zainteresowane podjęciem własnych starań zmierzających do poprawy ich trudnej sytuacji życiowej, a jedynie korzystaniem ze świadczeń pomocy społecznej.

Głównym powodem ubiegania się o pomoc społeczną jest **ubóstwo**. W 2014 r. problem ten dotyczył **1.724 rodzin**. Czynnikiem mającym bezpośredni wpływ na ubóstwo jest bezrobocie. W 2014 r. liczba rodzin ubiegających się o pomoc z powodu **bezrobocia utrzymała się na poziomie roku poprzedniego i wynosiła 1.361**.

Świadczeniem pieniężnym, które w sposób bezpośredni odnosi się do faktycznej sytuacji materialnej rodzin jest **zasiłek okresowy**. Jest to świadczenie obowiązkowe, przysługuje wszystkim rodzinom spełniającym ustawowe przesłanki, w szczególności kryterium dochodowe (542 zł dla osoby samotnie gospodarującej, 456 zł na osobę w rodzinie). Obowiązkowa wysokość zasiłku wynosi 50 % różnicy pomiędzy kryterium dochodowym a dochodem. W okresie sprawozdawczym pomocy w formie zasiłku okresowego udzielono **1.360 rodzinom**. Nastąpił **spadek o 11,34 %** w porównaniu do 2013 r., w którym pomocą w tej formie objęto 1.534 rodziny. W 77 % przypadków powodem udzielenia takiej pomocy było bezrobocie. Inne powody przyznawania zasiłku okresowego to m.in. długotrwała choroba, niepełnosprawność, wielodzietność, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. W 2014 r. każda rodzina otrzymała w roku średnio 6,51 świadczenia.

W ostatnich latach wzrasta liczba rodzin dotkniętych **problemem długotrwałej lub ciężkiej choroby**. W 2014 r. z tego powodu pomocą społeczną objęto **1.251 rodzin**. Problemem bardzo często współwystępującym z długotrwałą lub ciężką chorobą jest

niepełnosprawność, która w 2014 r. wystąpiła w **897 rodzinach**. Nadal problemy te są poważnymi problemami społecznymi.

Pomoc w formie **zasiłku stałego**, który przyznawany jest osobom całkowicie niezdolnym do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, w 2014 r. otrzymały **473 osoby (o 1,87 % mniej niż w roku poprzednim)**. W 2014 r. wypłacono **20.070 zasiłków pielęgnacyjnych**, (nastąpił **spadek o 6,07 %** w porównaniu do roku poprzedniego). Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności wydał **dla mieszkańców Miasta 2.319 orzeczeń** (spadek o 3,54 % w porównaniu do roku poprzedniego). Osoby niepełnosprawne mają ogromne trudności w znalezieniu zatrudnienia.

Rodziny dotknięte problemem **bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego** stanowią nadal dużą grupę klientów MOPR. W 2014 r. w **544 rodzinach** stwierdzono występowanie tego problemu. Rodziny te, w szczególności rodziny niepełne i wielodzietne oraz rodziców niepełnosprawnych intelektualnie, objęte są poza stałym wsparciem w formie pracy socjalnej i pomocy finansowej, różnymi formami pomocy świadczonej przez placówki wsparcia dziennego (tzw. świetlice). W 2014 r. do świetlic uczęszczało średniorocznie 138 dzieci. Szczególnie niepokojące jest, że problem bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych dotyczy w znacznej części młodych, niezaradnych życiowo matek, wywodzących się z rodzin dysfunkcyjnych, które nie mając dobrych wzorców z własnych rodzin generacyjnych, wchodzą w kolejne, nietrwałe związki. Widzimy nagłą potrzebę stałego, wręcz codziennego towarzyszenia i wspierania takich rodzin. Praca z takimi rodzinami jest zadaniem asystentów rodziny. W 2014 r. **4 asystentów rodziny** (zatrudnionych w wymiarze łącznie 2,50 etatu) **prowadziło pracę indywidualną z 49 rodzinami**. Ponadto **20 rodzin** uczęszczało na spotkania grupy samopomocowej „Klub Rodzica”. Pozostałe rodziny objęte były wsparciem pracowników socjalnych. Duża liczba rodzin wymagających wsparcia i konieczność podejmowania wielowymiarowych działań na rzecz rodzin wymaga zwiększenia liczby asystentów rodziny.

Udzielając pomocy osobom uzależnionym od alkoholu pracownicy Ośrodka w pierwszej kolejności starają się zmotywować osoby do podjęcia leczenia odwykowego. W 2014 r. wsparciem objęto **327 rodzin z problemem uzależnienia od alkoholu**. W zakresie leczenia uzależnień MOPR kontynuuje współpracę z Poradnią Leczenia Uzależnień w Siedlcach. Podopieczni korzystają również z poradnictwa i terapii prowadzonej przez Stowarzyszenie „Powrót z U”. Wielkość i rodzaj pomocy udzielanej przez MOPR uzależniona jest od decyzji osoby o podjęciu i kontynuowaniu leczenia. Osoby nadużywające alkoholu otrzymują pomoc niepieniężną (np.: posiłek, opłaty mieszkaniowe).

Od wielu lat priorytetowym zadaniem pomocy społecznej w naszym Mieście jest **dożywianie dzieci**. Wszystkie rodziny potrzebujące były objęte pomocą w formie zakupu posiłku dla dzieci w szkołach i przedszkolach, przyznawane były także zasiłki celowe na dożywianie dzieci do lat 6 nie uczęszczających do przedszkoli oraz na dożywianie dzieci w okresie wakacji. Pomoc ta udzielana była rodzinom/osobom, których dochód nie przekraczał 150 % kryterium dochodowego rodziny/osoby. W 2014 r. systematyczną pomocą objęto **1.610 dzieci w wieku szkolnym i przedszkolnym** (12,83 % mniej w porównaniu do 2013 r.). Ponadto dzieci z rodzin najuboższych otrzymywały posiłki w placówkach wsparcia dziennego.

Rodziny najuboższe, poza pomocą pieniężną miały możliwość uzyskania wsparcia rzeczowego w postaci odzieży, sprzętu gospodarstwa domowego i żywności. Wielkość pomocy żywnościowej w ostatnich latach znacząco wzrosła, w szczególności w związku z przekazywaniem przez kraje Unii Europejskiej nadwyżek produktów żywnościowych w ramach Programu PEAD (od grudnia 2014 r. w ramach Programu FEAD). Realizatorem tego Programu mogły być wyłącznie organizacje pozarządowe. Dystrybucją żywności unijnej w naszym Mieście w 2014 r. zajmowały się w szczególności Polski Komitet Pomocy Społecznej, Caritas Diecezji Siedleckiej i Bank Żywności. MOPR wydawał podopiecznym Ośrodka zaświadczenia o spełnianiu przesłanek do otrzymania pomocy w ramach Programu (od grudnia 2014 r. skierowania upoważniające do odbioru żywności).

W 2014 r. wsparciem w formie pracy socjalnej oraz pomocą pieniężną i niepieniężną, udzielanymi na podstawie **ustawy o pomocy społecznej**, objęto **2.309 rodzin** (spadek o 9,52 % w porównaniu do 2013 roku).

Ponadto pomocy udzielono:

- na podstawie **ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej** – **97 rodzinom** (spadek o 7,62 % w porównaniu do 2013 roku),
- na podstawie **ustawy o świadczeniach rodzinnych** – **średnio miesięcznie 3.075 rodzinom** (spadek o 4,86 % w porównaniu do 2013 r.),
- na podstawie **ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów** – **średnio miesięcznie 461 rodzinom** (spadek o 1,71 % w porównaniu do 2013 r.),
- na podstawie **ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych** – **807 osobom** (wzrost o 27,49 % w porównaniu do 2013 r.) i rozpatrzono 73 wnioski w ramach programu „Aktywny samorząd”.

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności działający przy MOPR wydał w 2014 r. **5.541 orzeczeń** (spadek o 4,58 % w porównaniu do 2013 r.).

Realizacja zadań pomocy społecznej, poza pomocą materialną, wymaga odpowiedniego **zaplecza instytucjonalnego**.

Wsparcie dla osób starszych realizowane jest w szczególności poprzez zapewnienie pomocy środowiskowej w formie **usług opiekuńczych**. Usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania przyznawane są w wymiarze do 4 godzin dziennie, a w przypadku mieszkających samotnie osób leżących do 6 godzin dziennie, w dni robocze od poniedziałku do piątku. Ponadto mieszkającej samotnie osobie leżącej, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, mogą być przyznane usługi w soboty, niedziele i święta. Od 1 stycznia 2014 r. **usługi opiekuńcze** świadczone są również w „**Domu nad Stawami**” **Domu Pomocy Społecznej**, w wymiarze do 8 godzin dziennie, w dni robocze od poniedziałku do piątku. Osoby, które wymagają całodobowej opieki, kierowane są do **domów pomocy społecznej**. Wszystkie osoby wymagające takiej pomocy są nią objęte w trybie ustawowym.

Osoby z zaburzeniami psychicznymi obejmowane są wsparciem w formie **specjalistycznych usług opiekuńczych**, wsparciem w formie uczestnictwa w zajęciach w **Środowiskowym Domu Samopomocy** przy Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie, w **Środowiskowym Domu Samopomocy w Siedlcach dla osób niepełnosprawnych intelektualnie i osób z autyzmem**, w **Warsztacie Terapii Zajęciowej i Zakładzie Aktywności Zawodowej** prowadzonych przez Caritas Diecezji Siedleckiej. Jakość tych form wsparcia jest dobrze oceniana przez odbiorców. Prowadzona jest też współpraca z lekarzami psychiatrami i Oddziałem Psychiatrycznym.

Ciągle rosnąca liczba osób potrzebujących wsparcia niepieniężnego powoduje, że istnieje potrzeba stałej rozbudowy sieci placówek wspomagających. Obecnie na terenie Miasta działają **placówki wsparcia dziennego dla dzieci** (w 2014 r. funkcjonowało 6 placówek), **bezpłatna łaźnia, pralnia, magazyn odzieży, sprzętu domowego, żywności, przedmiotów ortopedycznych i sprzętu rehabilitacyjnego, 3 magazyny żywności dystrybuujące żywność dla organizacji pozarządowych**. Osoby bezdomne znajdują **schronienie w noclegowni**.

Nadal pozostają aktualne następujące potrzeby:

1. dalszy rozwój różnorodnych form reintegracji społecznej i zawodowej,
2. dalsze zwiększanie liczby lokali socjalnych i komunalnych,
3. tworzenie warunków do wspierania rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, w celu wzmocnienia kompetencji rodzicielskich, poprzez zwiększenie zatrudnienia asystentów rodziny,
4. zorganizowanie całodobowego, specjalistycznego ośrodka interwencji kryzysowej z chronionym hostelem i stałą kadrą specjalistów,
5. zorganizowanie dziennego, specjalistycznego ośrodka wczesnej interwencji dla dzieci z opóźnieniami rozwojowymi i ich rodzin.

Występuje również potrzeba dalszego wspierania i podejmowania inicjatywy promujących rozwój rodzinnej pieczy zastępczej. W 2014 r. w Siedlcach funkcjonowały **63 rodziny zastępcze**. W mieście nie ma zawodowych rodzin zastępczych. W okresie sprawozdawczym zorganizowano **2 edycje szkoleń dla rodzin zastępczych** i utworzono **grupę wsparcia** dla tych rodzin. Przeprowadzono **kampanię na rzecz pozyskania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka**. W Katolickim Radio Podlasie w okresie od stycznia do maja 2014 r. odbywały się w każdy ostatni wtorek miesiąca cykliczne audycje, których celem było promowanie rodzicielstwa zastępczego. Potrzeba zapewnienia opieki w pieczy zastępczej jest ciągle aktualna. Kontynuowanie działań promujących rodzicielstwo zastępcze oraz upowszechnianie rzetelnych i pełnych informacji dotyczących zasad funkcjonowania rodzin zastępczych zwiększy szanse na powoływanie rodzin zastępczych, a w konsekwencji szanse na to, aby dzieci, zamiast być umieszczane w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, mogły być umieszczane w rodzinach.

Podjmując działania ukierunkowane na realizację zadań pomocy społecznej nakreślonych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Siedlce do 2015 roku, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie od 2008 roku realizował projekty systemowe, których celem była aktywizacja społeczno – zawodowa klientów pomocy społecznej.

W 2014 r. Ośrodek kontynuował realizację projektu pod nazwą „**Stawiam na siebie!**”, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Priorytetu VII Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki „Promocja integracji społecznej”, Poddziałania 7.1.1. „Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej”. Działaniami ukierunkowanymi na aktywizację społeczno – zawodową objęto łącznie **102 osoby** pozostające bez zatrudnienia, korzystające z pomocy społecznej, będące w wieku aktywności zawodowej. Aktywizacja społeczna i zawodowa tych osób realizowana była przede wszystkim poprzez doradztwo zawodowe oraz warsztaty, szkolenia i kursy zawodowe, dzięki którym uczestnicy projektu nabyli nowe kwalifikacje i umiejętności zwiększające ich szanse na rynku pracy. Po zakończeniu Projektu 4 osoby podjęły zatrudnienie, 8 osób pracuje dorywczo.

Działania o charakterze środowiskowym, realizowane w ramach Projektu, adresowane do beneficjentów Projektu, ich otoczenia i mieszkańców Miasta, spotkały się z bardzo dużym zainteresowaniem społeczności lokalnej.

W bieżącym roku Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie po ogłoszeniu naboru wniosków, będzie aplikował o środki na realizację projektu. Przewidywany termin ogłoszenia naboru - III kwartał 2015 r.

Załącznik nr 1 Zestawienie wydatków budżetowych za lata 2013 – 2014

Rozdział	Paragraf	Wydatki w 2013 roku	Wydatki w 2014 roku
85195 Pozostała działalność	4010 – wynagrodzenia osobowe pracowników	3 213,00	2 142,00
	4110 – składki na ubezpieczenie społeczne	561,12	374,08
	4120 – składki na Fundusz Pracy	78,54	52,36
	4210- zakup materiałów i wyposażenia	40,44	44,94
	4300 – zakup usług pozostałych	349,71	129,23
Razem:		4 242,81	2 742,61
85201 Placówki opiekuńczo-wychowawcze	2320 – dotacje celowe przekazane dla powiatu na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień i umów między jednostkami samorządu terytorialnego	1 317 103,36	1 235 146,43
	3110 – świadczenia społeczne	88 893,30	99 477,34
	4330 – zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego	-	-
Razem:		1 405 996,66	1 334 623,77
85202 Domy pomocy społecznej	4330 – zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego	1 302 704,34	1 502 963,94
Razem:		1 302 704,34	1 502 963,94
85203 Ośrodki wsparcia	3020 – nagrody i wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	6 ,32	50,04
	4010 – wynagrodzenia osobowe pracowników	227 551,33	227 427,66
	4040 – dodatkowe wynagrodzenie roczne	18 025,17	18 514,69
	4110 – składki na ubezpieczenie społeczne	42 250,92	42 234,10
	4120 – składki na Fundusz Pracy	3 956,41	4 839,44
	4170 – wynagrodzenia bezosobowe	7 200,00	6 200,00
	4210 – zakup materiałów i wyposażenia	19 956,25	25 733,69
	4230 – zakup leków i materiałów medycznych	50,00	51,56
	4240 – zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek	-	398,29
	4260 – zakup energii	11 000,00	11 308,88
	4270 – zakup usług remontowych	1 260,00	419,49
	4280 – zakup usług zdrowotnych	85,50	94,00
	4300 – zakup usług pozostałych	8 710,51	13 515,00
	4350 – zakup usług dostępu do sieci Internet	521,00	253,08
	4370 – opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej	1 248,00	1 300,00
	4410 – podróże służbowe krajowe	495,01	94,35

Rozdział	Paragraf	Wydatki w 2013 roku	Wydatki w 2014 roku
	4440 – odpisy na ZFŚS	6 563,58	6 563,58
	4700 – szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	-	-
	Razem:	348 880,00	358 997,85
85204 Rodziny zastępcze	3020 – wydatki osobowe nie zaliczone do wynagrodzeń	854,85	919,84
	3110 – świadczenia społeczne	865 816,12	790 974,20
	2320 – dotacje celowe przekazane dla powiatu na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień i umów między jednostkami samorządu terytorialnego	168 753,39	197 754,27
	4010 – wynagrodzenia osobowe pracowników	115 730,68	99 639,06
	4040 – dodatkowe wynagrodzenie roczne	8 212,05	9 403,35
	4110 – składki na ubezpieczenie społeczne	27 776,92	18 538,97
	4120 – składki na Fundusz Pracy	3 897,62	2 688,46
	4170 – wynagrodzenia bezosobowe	41 472,00	504,00
	4210 – zakup materiałów i wyposażenia	2 098,00	3 294,00
	4280 – zakup usług zdrowotnych	38,00	19,00
	4300 – zakup usług pozostałych	5 123,00	2 336,67
	4370 – opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej	1 220,00	1 020,05
	4410 – podróże służbowe krajowe	703,10	2 063,20
	4440 – odpisy na ZFSS	3 828,76	2 825,99
	4510 – opłaty na rzecz budżetu państwa	-	1 747,62
	Razem:	1 245 524,49	1 133 728,68
85205 Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	4210 – zakup materiałów i wyposażenia	-	799,60
	4300 – zakup usług pozostałych	1 000,00	1 200,00
	4370 – opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej	200,00	197,60
	Razem:	1 200,00	2 197,20
85206 Wspieranie rodziny	3020 – wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	1 078,68	1 115,00
	4010 – wynagrodzenia osobowe pracowników	148 040,62	131 100,37
	4040 – dodatkowe wynagrodzenie roczne	11 654,50	11 878,61
	4110 – składki na ubezpieczenie społeczne	26 990,98	24 962,23
	4120 – składki na Fundusz Pracy	3 787,41	3 415,67

Rozdział	Paragraf	Wydatki w 2013 roku	Wydatki w 2014 roku
	4210 – zakup materiałów i wyposażenia	1 117,00	4 112,54
	4280 – zakup usług zdrowotnych	106,00	95,00
	4300 – zakup usług pozostałych	2 000,00	1 733,32
	4410 – podróże służbowe krajowe	856,00	2 159,90
	4440 – odpisy na ZFSS	3 828,76	3 372,95
	4700 – szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby	-	225,00
	Razem:	199 459,95	184 170,59
85212	2900 – wpłaty gmin i powiatów na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego oraz związków gmin lub związków powiatów na dofinansowanie zadań bieżących	26 331,46	5 582,01
Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	3020 – nagrody i wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	6,32	320,41
	3110 – świadczenia społeczne	15 155 136,44	15 088 908,08
	4010 – wynagrodzenia osobowe pracowników	305 875,65	307 312,36
	4040 – dodatkowe wynagrodzenie roczne	21 772,85	22 222,07
	4110 – składki na ubezpieczenie społeczne	478 782,17	538 292,96
	4120 – składki na Fundusz Pracy	4 248,80	5 082,61
	4210 – zakup materiałów i wyposażenia	17 472,40	20 778,62
	4260 – zakup energii	19 643,00	18 743,76
	4270 – zakup usług remontowych	3 512,00	2 778,95
	4280 – zakup usług zdrowotnych	516,00	376,00
	4300 – zakup usług pozostałych	85 934,72	92 898,65
	4350 – zakup usług dostępu do sieci Internet	1 166,00	970,30
	4370 – opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej	2 559,00	2 128,27
	4400 – opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe	77 818,00	84 127,34
	4440 – odpisy na ZFSS	14 129,93	12 967,63
	4410 – podróże służbowe krajowe	30,00	113,14
	4510 – opłaty na rzecz budżetu państwa	1 210,12	4 572,66
	4580 – pozostałe odsetki	-	17 258,49
	4610 – koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	118,73	82,20
	4700 – szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	300,00	709,00
	Razem:	16 216 563,59	16 226 225,51

Rozdział	Paragraf	Wydatki w 2013 roku	Wydatki w 2014 roku
85213 Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach CIS	4130 – składki na ubezpieczenie zdrowotne	241 603,62	243 955,02
Razem:		241 603,62	243 955,02
85214 Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	3110 – świadczenia społeczne	3 542 501,71	3 161 959,55
	4300 – zakup usług pozostałych	8 316,10	14 573,36
Razem:		3 550 817,81	3 176 532,91
85216 Zasiłki stałe	3110 – świadczenia społeczne	2 051 266,24	1 977 676,17
Razem:		2 051 266,24	1 977 676,17
85219 Ośrodki pomocy społecznej	3020 – nagrody i wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	15 678,89	16 809,68
	4010 – wynagrodzenia osobowe pracowników	2 640 886,60	2 734 693,09
	4040 – dodatkowe wynagrodzenie roczne	216 931,73	221 591,94
	4110 – składki na ubezpieczenie społeczne	485 915,23	492 831,04
	4120 – składki na Fundusz Pracy	50 078,84	49 080,40
	4170 – wynagrodzenia bezosobowe	300,00	1 000,00
	4210 – zakup materiałów i wyposażenia	38 294,03	48 344,64
	4230 – zakup leków i materiałów medycznych	-	100,00
	4260 – zakup energii	40 593,82	36 177,42
	4270 – zakup usług remontowych	5 840,64	2 605,35
	4280 – zakup usług zdrowotnych	2 224,00	1 493,50
	4300 – zakup usług pozostałych	54 862,89	44 487,20
	4350 – zakup usług dostępu do sieci Internet	799,15	440,95
	4360 – opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w ruchomej publicznej sieci telefonicznej	1 582,37	1 604,81
	4370 – opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej	7 725,08	6 992,53
	4390 – zakup usług obejmujących ekspertyzy analiz i opinie	-	200,00
	4410 – podróże służbowe krajowe	12 592,45	13 279,15
	4430 – różne opłaty i składki	2 302,85	2 317,85
	4440 – odpisy na ZFSS	84 295,79	86 453,26
	4480 – podatek od nieruchomości	6 127,00	6 127,00

Rozdział	Paragraf	Wydatki w 2013 roku	Wydatki w 2014 roku
	4510 – opłaty na rzecz budżetu państwa	407,93	500,00
	4610 – koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	33,90	-
	Razem:	3 674 692,88	3 767 129,81
85220 Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	3020- nagrody i wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	43,00	16,00
	4010 – wynagrodzenia osobowe pracowników	32 215,22	31 900,73
	4040 – dodatkowe wynagrodzenie roczne	6 405,88	2 557,68
	4110 – składki na ubezpieczenie społeczne	6 541,45	6 084,23
	4120 – składki na Fundusz Pracy	904,17	818,15
	4210 – zakup materiałów i wyposażenia	3 587,95	5 775,73
	4260 – zakup energii	9 656,63	9 615,22
	4270 – zakup usług remontowych	506,00	16,41
	4280 – zakup usług zdrowotnych	38,00	-
	4300 – zakup usług pozostałych	2 416,82	1 919,62
	4350 – zakup usług dostępu do sieci internet	-	99,96
	4370 – opłaty z tyt. zakupu usług telekomunikacyjnych świadc. w stacjonarnej publicznej sieci	-	919,65
	4440 – odpisy na ZFSS	-	1 093,93
	Razem:	64 323,42	60 817,31
85228 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	3020- nagrody i wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzenia	761,17	583,49
	4010 – wynagrodzenie osobowe pracowników	60 664,08	47 248,12
	4040 – dodatkowe wynagrodzenie roczne	4 867,43	4 692,83
	4110 – składki ZUS	10 976,70	7 613,38
	4120 – składki na Fundusz Pracy	1 363,97	921,86
	4210 – zakup materiałów i wyposażenia	2 898,64	82,71
	4280 – zakup usług zdrowotnych	76,00	114,00
	4300 – zakup usług pozostałych	500,00	19,00
	4370 – opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej	500,00	-
	4410 – podróże służbowe i krajowe	2 344,70	1 092,80
	4440 – odpis na ZFSS	3 008,31	2 631,81
	Razem:	88 900,00	65 000,00
85278 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	3310 – świadczenia społeczne	2 500,00	-
	Razem:	2 500,00	-
85295 Pozostała działalność	3110 – świadczenia społeczne	1 277 746,52	1 189 621,40
	4010 – wynagrodzenia osobowe pracowników	4 344,00	7 423,00

Rozdział	Paragraf	Wydatki w 2013 roku	Wydatki w 2014 roku
	4110 – składki na ubezpieczenie społeczne	757,00	1 295,78
	4120 – Składki na Fundusz Pracy	106,00	180,22
	4210 – zakup materiałów i wyposażenia	1 700,00	2 000,00
	4300 – zakup usług pozostałych	1 595,00	1 824,00
Razem:		1 286 248,52	1 202 344,40
85321 Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności	4010 – wynagrodzenie osobowe pracowników	177 232,18	185 113,00
	4040 – dodatkowe wynagrodzenie roczne	12 176,12	14 360,17
	4110 – składki na ubezpieczenie społeczne	32 545,48	33 895,61
	4120 – składki na Fundusz Pracy	3 034,65	3 779,00
	4170 – wynagrodzenia bezosobowe	133 054,00	93 173,00
	4210 – zakup materiałów i wyposażenia	39 227,83	33 715,13
	4260 – zakup energii	11 043,00	9 972,27
	4270 – zakup usług remontowych	3 695,21	1 855,00
	4280 – zakup usług zdrowotnych	154,00	114,00
	4300 – zakup usług pozostałych	136 000,63	164 044,23
	4350 – zakup usług dostępu do sieci Internet	133,00	208,00
	4370 – opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej	1 322,00	1 339,00
	4410 – podróże służbowe i krajowe	1 026,78	632,20
	4440 – odpisy na ZFSS	5 469,65	5 469,65
	Razem:		556 114,53
85324 Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	4210 – zakup materiałów i wyposażenia	3 800,00	3 800,00
	4300 – zakup usług pozostałych	5 727,59	5 900,00
	4370 – opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej	300,00	300,00
	4390 – zakup usług obejmujących ekspertyzy analiz i opinie	50,00	-
Razem:		9 877,59	10 000,00
		32 250 916,45	31 796 776,03

Załącznik nr 2 Zestawienie dochodów budżetowych za lata 2013 – 2014

Rozdział	Paragraf	Dochody w 2013 roku	Dochody w 2014 roku
85201 Placówki opiekuńczo – wychowawcze	0680 – Wpływy od rodziców z tytułu odpłatności za utrzymanie dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych	20 296,38	9 126,88
	0920 – Pozostałe odsetki	647,02	719,96
	0970 – wpływy z różnych dochodów	-	2 259,98
	Razem:	20 943,40	12 106,82
85202 Domy pomocy społecznej	0830 – Wpływy z usług	33 968,74	39 886,02
	0920 – Pozostałe odsetki	73,88	122,65
	0970 – Różne dochody	214,20	-
Razem:	34 256,82	40 008,67	
85203 Ośrodki wsparcia	0830 – Wpływy z usług	8 509,65	8 051,16
	0920 – Pozostałe odsetki	18,01	8,83
Razem:	8 527,66	8 059,99	
85204 Rodziny zastępcze	0680 – Wpływy od rodziców z tytułu odpłatności za utrzymanie dzieci w rodzinach zastępczych	14 665,10	7 034,15
	0920 – Pozostałe odsetki	106,46	362,02
	0970 – Wpływy z różnych dochodów	5 095,39	671,86
Razem:	19 866,95	8 068,03	
85212 Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	0690 – Wpływy z różnych opłat	443,50	660,50
	0920 – Pozostałe odsetki	88 123,33	168 131,61
	0970 – Wpływy z różnych dochodów	-	99 866,47
	0980 – Wpływy z tytułu zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego	18 406,71	486 398,75
	2360 – dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami	-	21 807,68
Razem:	609 162,43	776 865,01	

Rozdział	Paragraf	Dochody w 2013 roku	Dochody w 2014 roku
85213 Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach Centrum Integracji Społecznej	0970 – Wpływy z różnych dochodów	3 000,79	3 453,31
	Razem:	3 000,79	3 453,31
85214 Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	0830 – Wpływy z usług	4 613,41	3 649,06
	0920 – Pozostałe odsetki	1 059,11	2 028,05
	0970 – Wpływy z różnych dochodów	25 607,59	9 277,52
	Razem:	31 280,11	14 954,63
85216 Zasiłki stałe	0920 – Pozostałe odsetki	105,67	391,07
	0970 – Wpływy z różnych dochodów	7 576,41	13 705,23
Razem:	7 682,08	14 096,30	
85219 Ośrodki pomocy społecznej	0690 – Wpływy z różnych opłat	105,60	184,00
	0870- sprzedaż zużytych i zbędnych składników majątkowych	701,00	123,50
	0920 – Pozostałe odsetki	23 394,94	11 858,97
	0970 – Wpływy z różnych dochodów	1 670,43	1 218,83
	Razem:	25 871,97	13 385,30
85220 Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	0920 – pozostałe odsetki	-	734,50
	0970- wpływy z różnych dochodów	-	1 239,84
Razem:	-	1 974,34	
85228 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	0830 – Wpływy z usług	185 111,59	174 695,13
	0920 – pozostałe odsetki	-	1 560,45
Razem:	187 184,67	176 255,58	
85295 Pozostała działalność	0920 – pozostałe odsetki	0,04	4,67
	0970 – Wpływy z różnych dochodów	460,00	-
Razem	460,04	4,67	
OGÓŁEM DOCHODY		948 236,92	1 069 232,65

Załącznik nr 3 Zestawienie wydatków poniesionych na realizację Projektu „Stawiam na siebie!” w latach 2013 – 2014

Rozdział	Paragraf	Wydatki w 2013 r.	Wydatki w 2014 r.
85214 Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	3119 – świadczenia społeczne	15 468,33	18 555,83
	Razem	15 468,33	18 555,83
85219 Ośrodki pomocy społecznej	4019 – wynagrodzenia osobowe pracowników	42 585,11	42 706,44
	4119 – składki na ubezpieczenie społeczne	7 353,11	7 456,65
	4129 – składki na Fundusz Pracy	1 031,75	1 046,28
	4419 – podróże służbowe krajowe	1 056,00	960,00
	4449 – odpisy na ZFŚS	1 093,93	1 093,93
	Razem	53 119,90	53 263,30
85395 Pozostała działalność	4017 – wynagrodzenia osobowe pracowników	72 429,46	78 757,91
	4019 – wynagrodzenia osobowe pracowników	3 834,53	4 169,52
	4117 – składki na ubezpieczenie społeczne	16 197,95	16 375,50
	4119 – składki na ubezpieczenie społeczne	857,50	866,94
	4127 – składki na Fundusz Pracy	1 988,01	2 157,33
	4129 – składki na Fundusz Pracy	105,22	114,24
	4177 – wynagrodzenia bezosobowe	35 929,17	37 417,66
	4179 – wynagrodzenia bezosobowe	1 902,08	1 980,92
	4217 – zakup materiałów i wyposażenia	9 782,44	11 409,70
	4219 – zakup materiałów i wyposażenia	517,99	602,39
	4287 – badania lekarskie	55,08	-
	4289 – badania lekarskie	2,92	-
	4307 – zakup usług pozostałych	414 576,29	432 328,54
	4309 – zakup usług pozostałych	21 948,11	22 889,61
	4377 – opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej	1 198,92	-
	4379 – opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej	63,47	-
	4417 – podróże służbowe krajowe	1 002,87	911,70
	4419 – podróże służbowe krajowe	53,13	48,30
	4447 – odpisy na ZFŚS	2 077,86	2 034,57
	4449 – odpisy na ZFŚS	110,00	107,71
	Razem	584 633,00	612 172,54
	Razem wydatki	653 221,23	683 991,67